

คำกราบพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา, พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ.

(กราบ)

สะวาภาโต ภะคะวะตา ฐัมโม, ฐัมมัง นะมัสสามิ.

(กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สังฆัง นะมามิ.

(กราบ)

คำทำวัตรเช้า

ยะยัมหะ โข มะยัง ภะคะวันตัง สະระณัง คตะตา, อุททิสสะ ปัพพะชิตา
โย โน ภะคะวา สัตถา, ยัสสะ จะ มะยัง ภะคะวะโต ฐัมมัง โรเจมะ, อิมหิ
สັกกาเรหิ ตัง ภะคะวันตัง สะสັทฐัมมัง สะสาวะกะสังฆัง อะภิปูชะยามะ.

ปูปพะภาคะนะมะการ

(นำ) หั้นทะทานิ มะยันตัง ภะคะวันตัง วาจาเย อะภิกายิตุง ปูปพะภาคะนะ
มะการัง กะโรมะ เส.

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุททัสสะ.

(๓ จบ)

(นำ) หั้นทะ มะยัง พุทธาภิกุตติง กะโรมะ เส.

โย โส ตะถาคะโต อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, วิชชาจะระณะ สัมปันโน
สุคะโต โลกะวิทู, อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง
พุทโธ ภะคะวา , โย อิมัง โลกััง สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพรหมะกัง ,
สัสสะมะณะพรัหมะณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง อะภิญญา สัจฉิกัตถวา
ปะเวเทสิ. โย ฐัมมัง เทเสสิ อาทิกัลยาณัง มัชฌะกัลยาณัง ปะริโยสานะกัลยาณัง

สาตถัง สะพะยัญชนะนัง เกวละปะริปุณณัง ปะริสุทฐัง พรหมะจะริยััง
ปะกาเสสี, ตะมะหัง ณะกะวันตัง อะภิปุชะยามิ ตะมะหัง ณะกะวันตัง
สิระสา นะมามิ ฯ

(กราบ)

(นำ) หันตะ มะยัง รัมมาภิกุติง กะโรมะ เส.

โย โส สะวากขาโต ณะกะวะตา รัมโม , สันทิฏฐิโก อะกาลิโก
เอหิปปัสสิโก, โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ . ตะมะหัง รัมมัง
อะภิปุชะยามิ ตะมะหัง รัมมัง สิระสา นะมามิ ฯ

(กราบ)

(นำ) หันตะ มะยัง สังฆาภิกุติง กะโรมะ เส.

โย โส สุปะฏิปันโน ณะกะวะโต สาวะกะสังโฆ , อุกุปะฏิปันโน
ณะกะวะโต สาวะกะสังโฆ , ญายะปะฏิปันโน ณะกะวะโต สาวะกะสังโฆ ,
สามิฉิปะฏิปันโน ณะกะวะโต สาวะกะสังโฆ , ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ
อัญฐะ ปุริสะปุคคะลา , เอสะ ณะกะวะโต สาวะกะสังโฆ , อาหุเนยโย
ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญฐะติกะระณิโย , อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง
โลกัสสะ, ตะมะหัง สังฆัง อะภิปุชะยามิ ตะมะหัง สังฆัง สิระสา นะมามิ ฯ

(กราบ)

(นำ) หันตะ มะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย เจวะ สังเวคะวัตถุปะริที
ปะกะปาฐัญจะ ณะณามะ เส.

พุทโธ สุตฺตโธ กะรุณามะหังณะโว,
โยจันตะสุทฐัพพะระญาณะโลจะโน,
โลกัสสะ ปาปุปะกิเลสะฆาตะโก,
วันทามิ พุทฺธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

รัมโม ปะทีโป วียะ ตัสสะ สัตถุโน,
 โย มัคคะปากามะตะเกทะภินนะโก,
 โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตถะทีปะโน,
 วันทามิ รัมมัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,
 สังโฆ สุเขตตาภะยะติเขตตะสัจญญิตโต,
 โย ทิฏฐะสันโต สุคะตานุโพชะโก,
 โลกัปปะหิโน อะริโย สุเมชะโส,
 วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,
 อิจเจวะเมกัณตะภิปุชะเนยยะกัง,
 วัตถุตตะยัง วันทะยะตาทิสังขะตัง,
 ปุณญัง มะยา ยัง มะมะ สัพพะปัตถะวา,
 มา โหนตุ เว ตัสสะ ปะภาวะสิทธิยา,

อิระ ตะถาคะโต โลกเ อูปันโน อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, รัมโม
 จะ เทสิโต นิยานิโก อุปะสะมิโก ประรินิพพานิโก สัมโพชะคามิ สุคะตูปะ
 เวทิตโต, มะยันตัง รัมมัง สุตฺว่า เอวัง ชานามะ , ชาติปี ทุกขา ชะราปี ทุกขา
 มะระณัมปี ทุกขัง , โสกะ ประริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปี ทุกขา , อัปปิ
 เยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข, ยัมปิจันัง นะ ละภะติ ตัมปิ
 ทุกขัง, สัจจิตเตนะ ปัญญาปาทานักขันธา ทุกขา , เสยยะถิหัง, รูปปาทานัก
 ขันโธ, เวทะนุปาทานักขันโธ, สัจญญาปาทานักขันโธ, สังขารูปาทานักขันโธ
 , วิญญาณูปาทานักขันโธ, เยสัง ปริญญาเย ชะระมาโน โส ภะคะวา ,
 เอวัง พะหุลัง สาวะเก วินะติ . เอวัง ภาคา จะ ปะนัสสะ ภะคะวะโ ต
 สาวะเกสุ อะนุสาสะนี, พะหุลา ปะวัตตะติ, รูปร่าง อะนิจัจัง, เวทะนา อะนิจจา,
 สัจญญา อะนิจจา , สังขารา อะนิจจา , วิญญาณัง อะนิจัจัง , รูปร่าง อะนัตตา,
 เวทะนา อะนัตตา, สัจญญา อะนัตตา, สังขารา อะนัตตา, วิญญาณัง อะนัตตา,
 สัพเพ สังขารา อะนิจจา , สัพเพ รัมมา อะนัตตาติ. เต มะยัง (สตรีนีว่า ตา

มะยัง) โอตินณามะหะชาตียา ชะรามะระณณะ , โสเกหิ ประริเทเวหิ ทุกเขหิ
โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ, ทุกโข ตินณา ทุกจะปะเรตา, อัปเปวะนามิมัสสะ
เกวะลัสสะ ทุกักขันธัสสะ อันตะกิริยา ปัญญาเยถาคีฯ

จิริปะรินิพพุตัมปี ตัง ณะคะวันตัง อุททิสสะ อระหังตัง
สัมมาสัมพุทฺธัง, สัทธา อะการัสมา อะนะการิยัง ปัพพะชิตา, ตัสสิมิง ณะคะวะติ
พรัหมะจะริยัง จะรามะ . ภิกขุณัง ลิกขาสาชีวะสะมาป็นนา , (สามเณรว่าสา
มะเณรานัง) ตัง โน พรัหมะจะริยัง , อิมัสสะ เกวะลัสสะ
ทุกักขันธัสสะ อันตะกิริยาเย สังวัตตะตุฯ

คฤหัสถ์ว่า จิริปะรินิพพุตัมปี ตัง ณะคะวันตัง สาระณัง คะตา, ชัมมัญ
จะ ภิกขุสังฆัญจะ , ตัสสะ ณะคะวะโต สาสะนัง, ยะถาสะติ ยะถาพะลัง
มะนะสิกะโรมะ, อะนุปะฏิปัชชามะ, สาสาโน ปะฏิปัตติ , อิมัสสะ
เกวะลัสสะ ทุกักขันธัสสะ อันตะกิริยาเย สังวัตตะตุฯ

ตั้งชะณิกะปัจจะเวกชะณะปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง ตั้งชะณิกะปัจจะเวกชะณะปาฐัง ณะณามะ เส.

ปะฏิสังขา โยนิโส จีวะรัง ปะฏิเสวามิ , ยาวะเทวะ สัตตัสสะ
ปะฏิมาตายะ, อุณหัสสะ ปะฏิมาตายะ , ทังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะ
สัมผัสสานัง ปะฏิมาตายะ, ยาวะเทวะ หิริโกปิณะปะฏิจจาทะนัตถัง.

ปะฏิสังขา โยนิโส ปิณฑะปาตัง ปะฏิเสวามิ , เนวะ ทะวายะ นะ
มะทายะ นะ มัณฑะนายะ นะ วิภูสะนายะ , ยาวะเทวะ อิมัสสะ กายัสสะ
ฐิตียา ยาปะนายะ วิหิงสุปะระตียา พรัหมะจะริยานุคคะหายะ, อิติ ปุราณัญจะ
เวทะนัง ปะฏิหังขามิ นะวัญจะ เวทะนัง นะ อุปปาเทสสามิ , ยาตฺรา
จะ เม ณะวิสสันติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสุวิหาโรจาคีฯ

ปะฏิสังขา โยนิโส เสนาสะนัง ปะฏิเสวามิ , ยาวะเทวะ สัตตัสสะ
ปะฏิมาตายะ, อุณหัสสะ ปะฏิมาตายะ , ทังสะมะกะสะวาตาตะปะสิริงสะปะ

สัมพัทธ์สถานั่ง ประภูฆาตายะ , ยาวะเทวะ อุตุประริสสะยะวิโนทะนังประภูถัลลทา
นารามัตถัง ฯ

ประภูถังขา โยนิโส คิลานะปัจจะยะเภถัสซะปะริกขารัง ประภูเสวามิ, ยาวะ
เทวะ อุปปีนนานัง เวยยาพาธิกานัง เวทะนานัง ประภูฆาตายะ ,
อัปป์ยาปัจจะยะปะระมะตยาติ ฯ

ธาตุปัจจะเวกขณะปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง ธาตุ ปัจจะเวกขณะปาฐัง ภาณามะ เส.

ยะถาปัจจะยัง ปะวัตตะมานัง ธาตุมัตตะเมเวตัง ยะทิหัง จีวะรัง , ตะหุ
ปะภุญชะโก จะ ปุคคะโล ธาตุมัตตะโก นิสัสตโต นิชชีโว สุญโญ , สัพพานิ
ปะนะ อิมานิ จีวะรานิ อะชิจฺจนะนียานิ อิมัง ปุติกายัง ปัตฺวา , อะติวิยะ
อะชิจฺจนะนียานิ ชายันติ.

ยะถาปัจจะยัง ปะวัตตะมานัง ธาตุมัตตะเมเวตัง ยะทิหัง
ปีณทะปาโต, ตะหุปะภุญชะโก จะ ปุคคะโล ธาตุมัตตะโก นิสัสตโต
นิชชีโว สุญโญ , สัพโพ ปะนายัง ปีณทะปาโต อะชิจฺจนะนีโย อิมัง
ปุติกายัง ปัตฺวา, อะติวิยะ ชิจฺจนะนีโย ชายะติ.

ยะถาปัจจะยัง ปะวัตตะมานัง ธาตุมัตตะเมเวตัง ยะทิหัง
เสนาสะนัง, ตะหุปะภุญชะโก จะ ปุคคะโล ธาตุมัตตะโก นิสัสตโต นิชชีโว
สุญโญ, สัพพานิ ปะนะ อิมานิ เสนาสะนานิ อะชิจฺจนะนียานิ อิมัง
ปุติกายัง ปัตฺวา, อะติวิยะ อะชิจฺจนะนียานิ ชายันติ.

ยะถาปัจจะยัง ปะวัตตะมานัง ธาตุมัตตะเมเวตัง ยะทิหัง คิลานะปัจ
จะยะเภถัสซะปะริกขาโร, ตะหุปะภุญชะโก จะ ปุคคะโล ธาตุมัตตะโก
นิสัสตโต นิชชีโว สุญโญ, สัพโพ ปะนายัง คิลานะปัจจะยะเภถัสซะปะริก
ขาโร, อะชิจฺจนะนีโย อิมัง ปุติกายัง ปัตฺวา, อะติวิยะ ชิจฺจนะนีโย ชายะติ.

อะภินหะปัจจะเวกขณะปาฐะ (แปล)

(นำ) หันทะ มะยัง อะภินหะปัจจะเวกขณะปาฐัง ภาณามะ เส.

ชะราชัมโมมหิ ชะรัง อะนะตีโต,

เรามีความแก่เป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้.

พฺยาริธัมโมมหิ พฺยาริง อะนะตีโต,

เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้.

มะระณะธัมโมมหิ มะระณัง อะนะตีโต,

เรามีความตายเป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้.

สัพเพหิ เม ปิเยหิ มะนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว,

เราจะละเว้นเป็นต่าง ๆ ก็ว่าจะต้องพลัดพรากจากของรักของเจริญใจทั้งหลาย
ทั้งปวง.

กัมมัสสะโกมหิ กัมมะทายาโท กัมมะโยนิ กัมมะพันธุ กัมมะ
ปะฏิสะระโณ, เรามีกรรมเป็นของ ๆ คน, เป็นผู้รับผลของกรรม, มีกรรม
เป็นกำเนิด, มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์, มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย.

ยัง กัมมัง กะริสสามิ กัลยาณัง วาปาปะกัง วา ตัสสะ ทายาโท
กะวิสสามิ, เราจะทำกรรมอันใดไว้ ดีหรือชั่ว เราจะต้องเป็นผู้รับผลของกรรม
นั้น.

เอวัง อัมเหหิ อะภินหัง ปัจจะเวกจิตฺตัพพัง, เราทั้งหลายควรพิจารณา
เนื่อง ๆ อย่างนี้แล.

เจริญกายะกะตาสะติกรรมฐานโดยสังเขป

อะยัง โข เม กาโย,

กายของเรา^{นี้}แล.

อุทฺธัง ปาทะตะลา,

เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา.

อะโร เกสะมัตถะกา,
 ตะจะปะริยันโต,
 ปุโร นานันปะการัสสะ อะสุจิโน,

อัถถิ อิมัสสัง กายะ,
 เกสา คือผมทั้งหลาย
 นะขา คือเล็บทั้งหลาย
 ตะโจ คือหนัง
 นะหารู คือเอ็นทั้งหลาย
 อัฏฐิมิถุขัง เยื่อในกระดูก
 หะทะยัง หัวใจ
 กิโถมะกัง ฟังผืด
 ปิปผาสัง ปอด
 อันตะตุณัง ไส้ฝอย
 กะริสัง อาหารเก่า
 ปิตตัง น้ำดี
 ปุพโพ น้ำเหลือง
 เสโท น้ำเหลือง
 อัสนุ น้ำตา
 เขโพ น้ำลาย
 ละสิกา น้ำไขข้อ

เอวะมะยัง เม กาโย,
 อุทัง ปาทะตะลา,
 อะโร เกสะมัตถะกา,
 ตะจะปะริยันโต,

เบื่องต่ำแต่ปลายผมลงไป.

มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุกรอบ.
 เต็มไปด้วยของไม่สะอาด
 มีประการต่าง ๆ
 มีอยู่ในกายนี้.

โลมา คือขนทั้งหลาย
 ทันตา คือฟันทั้งหลาย
 มังสัง คือเนื้อ
 อัฏฐิ คือกระดูกทั้งหลาย
 วักกัง ม้าม
 ยะกะนัง ตับ
 ปิหะกัง ไต
 อันตัง ไส้ใหญ่
 อุทะริยัง อาหารใหม่

มัตถเก มัตถะลุงกัง เยื่อในสมอง
 เสมหัง น้ำเสลด
 โลหิตัง น้ำเลือด
 เมโท น้ำมันข้น
 วสา น้ำมันเหลว
 สิงฆานิกา น้ำมูก
 มุตตัง น้ำมูล

กายของเรานี้อย่างนี้.
 เบื่องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา.
 เบื่องต่ำแต่ปลายผมลงไป.
 มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุกรอบ.

ปุโร นานัปประการัสสะ อะสุจิโน, เต็มไปด้วยของไม่สะอาด
มีประการต่าง ๆ อย่างนี้แล.

พรหมวิหารมรณา (แปล)

(นำ)	หันทะ มะยัง พรหมะวิหาระณะระณัง กะโรมะ เส.	
(เมตตา)	สัพเพ สัตตา, อะเวรา โหนตุ, อัพยาปัชฌา โหนตุ, อะนีฆา โหนตุ, สุชี อัตตานิัง ปะริหะรันตุ,	สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง. จงเป็นผู้ไม่มีเวรเกิด. จงเป็นผู้ไม่เบียดเบียนกันเกิด. จงเป็นผู้ไม่มีทุกข์กาย ทุกข์ใจเกิด. จงเป็นผู้มีสุขรักษาตนเกิด.
(กรุณา)	สัพเพ สัตตา, ทุกขา ปะมุจันตุ,	สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง. จงพ้นจากทุกข์เกิด.
(มุทิตา)	สัพเพ สัตตา, มา ลัทธะสัมปัตติโต วิจันันตุ,	สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง. จงอย่าไปปราศจากสมบัติอันได้แล้วเกิด.
(อุเบกขา)	สัพเพ สัตตา, กัมมัตสะกา, กัมมะทายาทา, กัมมะโยนิ, กัมมะพันธุ, กัมมะปะฏิสะระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ, กัลยาณัง วา ปาปะกัง วา, ตัสสะ ทายาทา ะวิสสันติ, สัพเพ สัตตา สะทา โหนตุ	สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง. เป็นผู้มีกรรมเป็นของ ๆ ตน เป็นผู้รับผลของกรรม เป็นผู้มีกรรมเป็นกำเนิด เป็นผู้มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ เป็นผู้มีกรรมเป็นที่พึงอาศัย จักทำกรรมอันใดไว้ ดีหรือชั่ว จักเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น. อะเวรา สุชะชีวิโน,

ขอให้สัตว์ทั้งหลาย อย่าได้มีเวรแก่กันและกัน , จงเป็นผู้ดำรงชีพอยู่เป็นสุขทุก
เมื่อเทอญ.

กะตัง ปุณฺณัง พะลัง มัยหัง สัพเพ ภาคี ภาวันตุ เต,
ขอให้สัตว์ทั้งหลาย จงได้เสวยผลบุญ ที่ข้าพเจ้าได้บำเพ็ญด้วยกาย วาจา ใจ
แล้วนี้เทอญ

ปัตติทานะคาถา

ยา เทวะตา สันติ วิหาระวาสิณี,
อุเป ฆะเร โปธิฆะเร ตะหิง ตะหิง,
ตา รัมมะทานะเนนะ ภาวันตุ ปุชิตา,
โสตถิง กะโรนเตระะ วิหาระมัณฑะเล,
เถรา จะ มัชฌา นะวะกา จะ ภิกขะโว,
สารามิกา ทานะปะตี อุปาสะกา,
คามา จะ เทสา นิคะมา จะ อีสสะรา,
สัพปาณะภูตา สุจิตา ภาวันตุ เต,
ชะลาพูชา เยปี จะ อัมมะสัมภะวา,
สังเสทะชาตา อะละโวปะปาติกา,
นียยานิกัง รัมมะวะรัง ปะฎิจจะ เต,
สัพเพปี ทุกขัสสะ กะโรนตุ สังขะยัง,
ฐาตุ จิรัง สะตัง รัมโม รัมมัททะรา จะ ปุคคะลา
สังโฆ โหตุ สะมัคโควะ อัตถายะ จะ หิตายะ จะ
อัมเห รักขะตุ สัทรัมโม สัพเพปี รัมมะจาริโน
วุทฒิง สัมปาปุณฺเณยามะ รัมเม อะริยัปปะเวทิตะ.

ทำวัตรเย็น

(ผู้เป็นหัวหน้าว่าแต่ผู้เดียว)

ยะยัมหะ โข มะยัง ภะคะวันตัง สะระณัง คตะตา , อุททิสสะ
ปัพพะชิตา โย โน ภะคะวา สัตถา , ยัสสะ จะ มะยัง ภะคะวะโต ชัมมัง
โรเจมะ, อิมหิ สักกาเรหิ ตัง ภะคะวันตัง สะสัทธัมมัง สะสาวะกะสังฆัง
อะภิปุชชามะ.

ปฐะปะนาคะณะมะการ

(นำ) หันทะทานิ มะยันตัง ภะคะวันตัง วาจาเย อะภิกายิตุง ปฐะปะนาคะณะ
มะการัญเจะ พุทธานุสสะตินะยัญเจะ กะโรมะ เส.

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ.

(๓ จบ)

ตัง โข ปะนะ ภะคะวังตัง เอวัง กัลล્યાณมิตถิ สัตถุสสะโต ,
อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทธโ , วิชชาจะระณะสัมปันโน
สุคะโต โลกะวิทู, อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง
พุทธโ ภะคะวาติ.

(หยุดระลึกถึงคุณพระพุทธรตามสมควร)

พุทธานุสสิณี

(นำ) หันทะ มะยัง พุทธานุสสิณีตัง กะโรมะ เส.

พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง.

พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง.

พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง.

พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง.

พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง

พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง พุทธานุสสิณีตัง

พุทฺธสทาหํสํมิ <u>ทาโส</u> วะ	พุทฺโธ เม สามิกิสสะโร
พุทฺโธ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ	วิธาตา จะ หิตัสสะ เม
พุทฺธสทาหัง นียยาเทมิ	สระริรัญชีวัตัญจิทัง
<u>วันทันโตหัง</u> จะริสสามิ	พุทฺธสเสวะ สุโพชิตัง
นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง	พุทฺโธ เม สระระณัง ะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	วัตฺตมยยัง สัตถุ สาสะเน
พุทฺธัง เม <u>วันทะมานะ</u>	ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิระ
สัพเพปิ อันตะรายา เม	มาhesุง ตัสสะ เตชะสา.

(ฟังหมอบกราบลงพร้อมกันว่า)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา,
 พุทฺธะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,
 พุทฺโธ ปะฎีกคัณหะตุ อัจจะยันตัง,
 กาลันตะเร สังวะริตุง วะ พุทฺธะ,

(ฟังนั่งคุกเข่าขึ้น)

(คำที่ขีดเส้นใต้ให้สตรีว่า ทาโส วะ, วันทันตีหัง, วันทะมานายะ)

ชัมมานุสสะติ

(นำ) หันทะ มะยัง ชัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.

สัวกขาโต ะคะวะตา ชัมโม , สันทิฏฐิโก ะกาลิโก เอหิ ปัสสิโก ,
 โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ.

(นำ) หันทะ มะยัง ชัมมาภิกิติง กะโรมะ เส.

สะวากขาตะตาทิกุณะโยคะวะเสนะ เสยโย.

โย มัคคะปากะปะริยัตติวิโมกชะเถโท.

ชัมโม กุโลกะปะตะนา ตะทะธาริธารี.

วันทามะหัง ตะมะหะรัง ะระชะมมะเมตัง.

ธัมโม โย สัพพะปาณีนัง	สระระณัง เขมะมุตตะมัง
ทุดิยานุสสะติฏฐานัง	วันทามิ ตัง สีเรนะหัง
ธัมมัสสาหัสมิ ทาโส วะ	ธัมโม เม สามิกิสสะโร
ธัมโม ทุกขัสสะ ฆาตา จะ	วิธตา จะ หิตัสสะ เม
ธัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ	สระริรัญชีวิตัญจิทัง
วันทันโตหัง จะริสสามิ	ธัมมัสเสวะ สุธัมมะตัง
นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง	ธัมโม เม สระระณัง ะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	วิทฺเตยยัง สัตถุ สาสะเน
ธัมมัง เม วันทะมานะ	ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิระ
สัพเพปิ อันตะรายา เม	มาहेสุง ตัสสะ เตชะสา.

(ฟังหมอบกราบลงพร้อมกันว่า)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตตะสา วา,
 ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,
 ธัมโม ปะฎีกคัณหะตุ อัจจะยันตัง,
 กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม,

(ฟังนั่งคุกเข่าขึ้น)

(คำที่ขีดเส้นใต้ให้สตรีว่า ทาโส วะ, วันทันตีหัง, วันทะมานายะ)

สังฆานุสสะติ

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ , อุกุปะฏิปันโน
 ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ , ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ,
 สามิจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัญญะ
 ปุริสะปุคคะลา, เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ , อาหุเนยโย ปาหุเนยโย
 ทักขิเนยโย อัญชะลีกะระณีโย, อะนุตตะรัง ปุญญุกเขตตัง โลกัสสาติ.

สังฆากิฉิต

(นำ) หันทะ มะยัง สังฆากิฉิตัง กะโรมะ เส.

สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคณาทียุตโต.

โยภุจฺทัพฺปิโช อะริยะปุกกะละสังคะเสฏฺโฐ.

สีลาทีชัมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต.

วันทามะหัง ตะมะริยานะ กะณัง สุสุทฺธัง.

สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง

สระระณัง เขมะมุตตะมัง

ตะติยานุสตะติฎฺฐานัง

วันทามิ ตัง สีเรนะหัง

สังฆัสสะหัสสี ทาสี วะ

สังโฆ เม สามิกิสสะโร

สังโฆ ทุกข์สสะ ฆาตา จะ

วิธาตา จะ หิตัสสะ เม

สังฆัสสะหัง นิยยาเทมิ

สระริรัญชีวัตถุจิทัง

วันทันโตหัง จะรัสสามิ

สังฆัสสโสปะฏิป็นนะตัง

นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง

สังโฆ เม สระระณัง ะรัง

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

วัทฺเฒะยัง สัตถุ สาสะเน

สังฆัง เม วันทะมานะ

ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิระ

สัพเพปิ อันตะรายา เม

มาहेสุง ตัสสะ เตชะสา.

(พึงหมอบกราบลงพร้อมกันว่า)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา,

สังฆะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

สังโฆ ปะฎีกกัณหะตุ อัจจะยันตัง,

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังฆะ,

(จบแล้วพึงนั่งราบ)

(คำที่ขีดเส้นใต้ให้สตรีว่า ทาสี วะ, วันทันตีหัง, วันทะมานายะ)

อะต๊ะปะจ๊ะจะเวกจะณะปาฐะ

(นำ) หันทะ มะยัง อะต๊ะปะจ๊ะจะเวกจะณะปาฐัง ะณามะ เส.

อั้งชะ มะยา อะปะจ๊ะจะเวกจิต์ว่า ยัง จีวะรัง ประริกุตตั้ง , ตั้ง ยาวะเทวะ สัตัสสะ ประภูฆาตายะ , อุณห์สสะ ประภูฆาตายะ , ทังสะมะกะสะวาตาคะปะ สิริงสะปะสั่มผัสสานัง ประภูฆาตายะ, ยาวะเทวะ หิริโกปีนะปะภูฆาตนะตัง.

อั้งชะ มะยา อะปะจ๊ะจะเวกจิต์ว่า โย ปิณทะปะปาโต ประริกุตโต , โส เนวะ ทะวายะ นะ มะทายะ นะ มัณทะนายะ นะ วิภูสะนายะ , ยาวะเทวะ อิมัสสะ กายัสสะ ฐิตียา ยาปะนายะ วิหิงสุปะระตียา พรหมะจะรียานุกกะ หายะ, อิติ ปุราณัญจะ เวทะนัง ประภูหังขามิ นะวัณจะ เวทะนัง นะ อุปปาเทศสามิ, ยาตฺร่า จะ เม ะวิสสะติ อะนะวัชชะตา จะ ผาสุวิหาโรจาทิ.

อั้งชะ มะยา อะปะจ๊ะจะเวกจิต์ว่า ยัง เสนาสะนัง ประริกุตตั้ง , ตั้ง ยาวะเทวะ สัตัสสะ ประภูฆาตายะ , อุณห์สสะ ประภูฆาตายะ , ทังสะมะกะสะวาตาคะปะ สิริงสะปะ-สั่มผัสสานัง ประภูฆาตายะ, ยาวะเทวะ อุตุปะริสสะยะวิ โนทะนังปะภูสัถลานารามัตัง.

อั้งชะ มะยา อะปะจ๊ะจะเวกจิต์ว่า โย คิลานะปะจ๊ะจะยะเกสัชชาปะริก - ขาโร ประริกุตโต, โส ยาวะเทวะ อุปันนัง เวยยาพาธิกานัง เวทะนัง ประภูฆาตายะ, อัปปยาปัชณะปะระมะตายาทิ.

อะภินะปะจ๊ะจะเวกจะณะปาฐะ (แปล)

(นำ) หันทะ มะยัง อะภินะปะจ๊ะจะเวกจะณะปาฐัง ะณามะ เส.

ชะราธัมโมมหิ ชะรัง อะนะตีโต,

เรามีความแก่เป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้.

พ่ยาธิธัมโมมหิ พ่ยาธิง อะนะตีโต,

เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้.

มะระณะธัมโมมหิ มะระณัง อะนะตีโต,

เรามีความตายเป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้.

สัพเพหิ เม ปิเยหิ มะนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว,

เราจะละเว้นเป็นต่าง ๆ ก็ว่าจะต้องพลัดพรากจากของรักของเจริญใจทั้งหลาย
ทั้งปวง.

กัมมัสสะโกมหิ กัมมะทายาโท กัมมะโยนิ กัมมะพันธู กัมมะ
ปะภูติสะระโณ, เรามีกรรมเป็นของ ๆ ตน, เป็นผู้รับผลของกรรม, มีกรรม
เป็นกำเนิด, มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์, มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย.

ยัง กัมมัง กะริสสามิ กัลยาณัง วาปาปะกัง วา ตัสสะ ทายาโท
กะริสสามิ, เราจะทำกรรมอันใดไว้ ดีหรือชั่ว เราจะต้องเป็นผู้รับผลของกรรม
นั้น.

เอวัง อัมเหหิ อะภินัน्हัง ปัจจะเวกขิตัพพัง, เราทั้งหลายควรพิจารณา
เนื่อง ๆ อย่างนี้แล.

เจริญกายะคะตะตาสะติกรรมฐานโดยสังเขป

อะยัง โข เม กาโย,

กายของเรา^{นี้}แล.

อุทรัง ปาทะตะลา,

เบื้องบนแต่^{ขึ้น}พื้นเท้า^{ขึ้น}มา.

อะโธเกสะมัตตะกา,

เบื้องต่ำแต่^{ลง}ปลายผม^{ลง}ไป.

ตะจะปะริยันโต,

มี^{อยู่}หนัง^{อยู่}หุ้ม^{อยู่}เป็นที่^{อยู่}สุ^{อยู่}ครอบ.

ปุโร นานันปะการัสสะ อะสุจิโน,

เต็ม^{ไป}ด้วย^{ของ}ไม่^{สะอาด}

อตัถิ อิมัสสัง กายะ,

มี^{การ}ต่าง ๆ

มี^{อยู่}ใน^{กาย}นี้.

เกสา	คือผมทั้งหลาย	โลมา	คือขนทั้งหลาย
นะขา	คือเล็บทั้งหลาย	ทันตา	คือฟันทั้งหลาย
ตะโจ	คือหนัง	มังสั	คือเนื้อ
นะหารู	คือเอ็นทั้งหลาย	อัญฐิ	คือกระดูกทั้งหลาย
อัญฐิมิณูชัง	เยื่อในกระดูก	วักกั	ม้าม
หะทะยัง	หัวใจ	ยะกะนัง	ตับ
กิโลมะกั	พังผืด	ปีหะกั	ไต
ปปีผาสัง	ปอด	อันตัง	ไส้ใหญ่
อันตะตุณัง	ไส้เล็ก	อุทะริยัง	อาหารใหม่
กะรีสัง	อาหารเก่า	มัตถเก	มัตถะลุงกั
ปีตตัง	น้ำดี	เยื่อในสมอง	
ปุพโพ	น้ำเหลือง	เสมหัง	น้ำเสลด
เสโท	น้ำเหลือง	โลหิตัง	น้ำเลือด
อัสสุ	น้ำตา	เมโท	น้ำมันขุ่น
เขโพ	น้ำลาย	วสา	น้ำมันเหลว
ละสิกา	น้ำไขข้อ	สิงฆานิกา	น้ำมูก
เอวะมะยัง เม กาโย,		มุตตัง	น้ำมูตร
อุทรัง ปาทะตะลา,		กายของเรา	อย่างนี้.
อะโร เกสะมัตถะกา,		เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา.	
ตะจะปะริยันโต,		เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป.	
ปุโร นานันปะการัสสะ อะสุจิโน,		มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุครอบ.	
		เต็มไปด้วยของไม่สะอาด	
		มีประการต่าง ๆ อย่างนี้แล.	

พรหมวิหารพรณา (แปล)

(นำ) หันทะ มะยัง พรหมะวิหาระณะระณัง กะโรมะ เส.

(เมตตา)	สัพเพ สัตตา, อะเวรา โหนตุ, อัพยาปัชฌา โหนตุ, อะนีมา โหนตุ, สุชี อัตตานัง ปะริหะรันตุ,	สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง. จงเป็นผู้ไม่มีเวรเกิด. จงเป็นผู้ไม่เบียดเบียนกันเกิด. จงเป็นผู้ไม่มีทุกข์กาย ทุกข์ใจเกิด. จงเป็นผู้มีสุขรักษาตนเกิด.
---------	---	--

(กรุณา)	สัพเพ สัตตา, ทุกขา ปะมุจจันตุ,	สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง. จงพ้นจากทุกข์เกิด.
---------	-----------------------------------	---

(มุทิตา)	สัพเพ สัตตา, มา ลัททะสัมปัตติโต วิจจันตุ,	สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง. จงอย่าไปปราศจากสมบัติอันได้แล้วเกิด.
----------	--	---

(อุเบกขา)	สัพเพ สัตตา, กัมมัสสะกา, กัมมะทายาทา, กัมมะโยนิ, กัมมะพันธุ, กัมมะปะฏิสะระณา, ยัง กัมมัง กะริสสันติ, กัลยาณัง วา ปาปะกัง วา, ตัสสะ ทายาทา ะริสสันติ, สัพเพ สัตตา สะทา โหนตุ	สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง. เป็นผู้มีกรรมเป็นของ ๆ ตน เป็นผู้รับผลของกรรม เป็นผู้มีกรรมเป็นกำเนิด เป็นผู้มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ เป็นผู้มีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย จักทำกรรมอันใดไว้ ดีหรือชั่ว จักเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น. อะเวรา สุชะชีวิโน,
-----------	--	--

ขอให้สัตว์ทั้งหลาย อย่าได้มีเวรแก่กันและกัน , จงเป็นผู้ดำรงชีพอยู่เป็นสุขทุกเมื่อเทอญ.

กะตัง ปุญญัง พะลัง มัยหัง สัพเพ ภากิ ะวะวันตุ เต,

ขอให้สัตว์ทั้งหลาย จงได้เสวยผลบุญ ที่ข้าพเจ้าได้บำเพ็ญด้วยกาย วาจา ใจ
แล้วนี้เทอญ

อุททิสสะนาธิฏฐานะคาถา

(นำ) หันทะ มะยัง อุททิสสะนาธิฏฐานะคาถาโย ภะณามะ เส.

อิมิณา ปุญญะกัมเมนะ	อุปัชฌายาคุณฺตตะรา
อาจะริยูปะการา จะ	มาตาปีตา จะญาตะกา
ปิยะมะมัง สุริโย จันทิมา ราชา	คุณะวันตา นะราปี จะ
พรัหมะมารา จะ อินทา จะ	โลกะปาตา จะ เทวะตา
ยะโม มิตตา มะนุสสา จะ	มัชฌัตตา เวริกาปี จะ
สัพเพ สัตตา สุขี โหนตุ	ปุญฺญานิ ปะกะตานิ เม
สุขัง จะ ติวิรัง เทนตุ	จิปปัง ปาเปละ โวมะตัง
อิมิณา ปุญญะกัมเมนะ	อิมิณา อุททิสเสนะ จะ
จิปปาหัง สุละเภ เจวะ	ตัณฺหุปาทานะ เจทะนัง
เย สันตานะ หินา รัมมา	ยาวะ นิพพานะโต มะมัง
นัสสันตุ สัพพะทา เยวะ	ยัตถะ ชาโต ภะเว ภะเว
อุชฺฐิตตัง สะติปัญฺญา	สัลเลโข วิริยมฺหิณา
มารา ละภันตุ โนกาสัง	กาตุญจะ วิริเยสุ เม
พุทธาทีปะวะโร นาโถ	รัมโม นาโถ วรรุตตะโม
นาโถ ปัจเจกะพุทฺโธ จะ	สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง
เตโสิตตะมานุภาเวนะ	มาโรกาสัง ละภันตุ มา.

ปัตติทานะคาถา (แปล)

ปุณฺณุสฺสิทานิ กะตัสสะ ยานัญญานิ กะตานิ เม
 เตสฺสึจะ ภาคิโน โหนตุ สัตตานันตูปะมาณะกา,
 ขอสัตว์ทั้งหลายไม่มีที่สุดไม่มีประมาณ, จงเป็นผู้มีส่วนแห่งบุญที่ข้าพเจ้า
 ได้ทำในบัดนี้, แลแห่งบุญทั้งหลายอื่นที่ข้าพเจ้าได้ทำแล้ว
 เย ปิยา คุณะวันตา จะ, ก็ ชนเหล่าใด เป็นที่รักผู้มีคุณ
 มัย्हัง มาตาปีตาทะโย, มีมารดาและบิดาของข้าพเจ้า เป็นต้น
 ทิฏฐา เม จาปะยะทิฏฐา วา, ที่ข้าพเจ้าได้เห็นหรือแม้ไม่ได้เห็น
 อัญญู มัชฌัตตะเวรีโน สัตตา ติฏฐัญญูติ โลกัสมิง,
 แลสัตว์ทั้งหลายอื่นที่เป็นกลาง และมีเวรกันตั้งอยู่ในโลก
 เถกุมมา จะตุโยนิกา, เกิดในภูมิ ๓ เกิดในกำเนิด ๔
 ปัญญะจะจะตุโวการา, มีชั้น ๕ แลชั้น ๑ แลชั้น ๔
 สังสะรันตา ภาวาระเว, ท่องเที่ยวอยู่ในภพน้อยแลภพใหญ่
 ญาดัง เย ปัตติทานัมเม, สัตว์เหล่าใดทราบการให้ส่วนบุญของข้าพเจ้าแล้ว
 อะนุโมทันตุ เต สะยัง, ขอสัตว์เหล่านั้น จงอนุโมทนาเองเถิด
 เย จิมัง นัปปะชานันติ, ก็สัตว์เหล่าใดยอมไม่ทราบการให้ส่วน
 แห่งบุญของข้าพเจ้านี้
 เทวา เตสัง นิเวทะยุง, ขอเทพทั้งหลาย พึงแจ้งแก่สัตว์เหล่านั้น
 มะยา ทินนานะ ปุณฺณานัง อะนุโมทะนะเหตุนา,
 เพราะเหตุ ก็อนุโมทนาบุญทั้งหลายที่ข้าพเจ้าให้แล้ว
 สัพเพ สัตตา สะทา โหนตุ อะเวรา สุชะชีวิโน,
 ขอให้สัตว์ทั้งปวง จงอย่ามีเวร อยู่เป็นสุขเสมอเถิด
 เขมฺปปะทัญจะ ปัปปโหนตุ, แลจนถึงทางอันเกษมเถิด
 เตสาสา ทิชณะตัง สุภา, ขอความหวังอันดีของสัตว์เหล่านั้น
 จงสำเร็จเทอญ.

พระคาถาชินบัญชร

ชะยาสะนาคะตา พุทธา	เซตะวา มารัง สะวาหะนัง
จะตุสัจจาสะภัง ระสัง	เย ปิวิงสุ นระราสะภา
ตัมหัง กะราทะโย พุทธา	อัญฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง	มัตตะเก เต มุนิสสะรา
สีเส ปะติฏฐิตโต มัยหัง	พุทโธ ชัมโม ทะวิโรจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิตโต มัยหัง	อุเร สัพพะคุณากะโร
หะทะเย เม อะนุรุทโธ	สารีปุตโต จะ ทักขิณ
โกณฑัญญโณ ปิฏฐิภากัสสัม	โมคคัลลานโจะ วามาเก
ทักขิณ สะวะเน มัยหัง	อาสุง อานันทะราหุโล
กัสสะโป จะ มะหานาโม	อุภาสุง วา มะโสตะเก
เกสันเต ปิฏฐิภากัสสัม	สุริโยวะ ปะภังกะโร
นินนโน สิริสัมปันโน	โสภิตโต มุนิปุณณะโว
กุมาระกัสสะโป เถโร	มะเหสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง ะทะเน นิจจัง	ปะติฏฐาสิ คุณากะโร
ปุณโณ อังकुลิมาโล จะ	อุปาตี นันทะสีวะตี
เถรา ปัญจะ อิม ชาตา	นะลาญฺหุ ติตะกา มะมะ
เสสาสี่ติ มะหาเถรา	วิชิตา ชินะสาวะกา
เอเตสี่ติ มะหาเถรา	ชิตะวันโต ชิโนระสา
ชะลันตา สีละเตเชนะ	อังกะมัคเคสุ สันฐิตา
ระตะนัง ปุระโต อาสิ	ทักขิณ เมตตะสุตตะกัง
ระชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ	วาเม อังकुลิมานะกัง
ขันธะโมระปะริตคัณฺจะ	อาภูวานาภูยิสฺสุตตะกัง
อากาเส ณะทะนัง อาสิ	เสสา ปาการะสันฐิตา
ชีนา นานาพะละสังยุตตา	สัตตะ ปาการะลังกะตา

วาทาปีตาทิสัญชาตา

อะเสสา วินะยัง ยันตุ

วะสะโต เม สะกิจเจนะ

ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ

สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ

พาหิรัชฌัตตูปัทวา

อะนันตะชินะเตชะสา

สะทา สัมพุทชะปัญชะเร

วิหะรันตัง มะหิตะเล

เต มะหาปุริสาสะกา

อิงเงวะมันโต สุกุตโต สุรักโข

ชินานุภาเวนะ ชิตุปัททะโว

ชัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโฆ

สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย

สัทชัมมานุภาวะปาติโต จะรามิ ชินะปัญชะเรติ. ฯ

คำสวดปาระมี ๓๐ ทัส

๑. ทานะปาระมีสัมปันโน, ทานะอุปะปาระมีสัมปันโน, ทานะปะระมัตตะปะระมีสัมปันโน, เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ
๒. สีละปาระมีสัมปันโน, สีละอุปะปาระมีสัมปันโน, สีละปะระมัตตะปะระมีสัมปันโน, เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ
๓. เนกขัมมะปาระมีสัมปันโน, เนกขัมมะอุปะปาระมีสัมปันโน, เนกขัมมะปะระมัตตะปะระมีสัมปันโน, เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ
๔. ปัญญาปาระมีสัมปันโน, ปัญญาอุปะปาระมีสัมปันโน, ปัญญาปะระมัตตะปะระมีสัมปันโน, เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขา-ปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ

๕. วิริยะปาระมีสัมปັນโน, วิริยะอุปะปาระมีสัมปັນโน, วิริยะประระมัตตะ-
ปาระมีสัมปັນโน, เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน
อิติปิโส ภาคะวา ฯ
๖. จันตีปาระมีสัมปັນโน, จันตีอุปะปาระมีสัมปັນโน, จันตีประระมัตตะ-
ปาระมีสัมปັນโน เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมีสัมปันโน อิติปิ
โส ภาคะวา ฯ
๗. สัจจะปาระมีสัมปັນโน, สัจจะอุปะปาระมีสัมปັນโน, สัจจะประระมัตตะปาระ
มีสัมปันโน, เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขาปาระมี สัมปันโน
อิติปิโส ภาคะวา ฯ
๘. อะริฎฐานะปาระมีสัมปันโน, อะริฎฐานะอุปะปาระมีสัมปันโน,
อะริฎฐานะประระมัตตะปาระ มีสัมปันโน , เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา
อุเปกขาปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภาคะวา ฯ
๙. เมตตาปาระมีสัมปันโน, เมตตาอุปะปาระมีสัมปันโน, เมตตา-
ประระมัตตะปาระมีสัมปันโน, เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขา-
ปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภาคะวา ฯ
๑๐. อุเปกขาปาระมีสัมปันโน, อุเปกขาอุปะปาระมีสัมปันโน, อุเปกขา
ประระมัตตะปาระมีสัมปันโน, เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขา
ปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภาคะวา ฯ
๑๑. ทะสะปาระมีสัมปันโน, ทะสะอุปะปาระมีสัมปันโน, ทะสะ-
ประระมัตตะปาระมีสัมปันโน, เมตตาไมตรี กะรุณา มุทิตา อุเปกขา-
ปาระมีสัมปันโน อิติปิโส ภาคะวา ฯ

พระคาถาป้องกันภัยทั้งสิบทิศ (ของท่านพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร)

๑. บูระพารัสมิง พระพุทฺธะคุณัง บูระพารัสมิง พระธัมเมตัง
บูระพารัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณฺชยเย สัพพะทุกขั สัพพะ
โสภ สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณฺชยเย สัพพะชะนัง
สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

๒. อาคะเนยฺรัสมิง พระพุทฺธะคุณัง อาคะเนยฺรัสมิง พระธัมเมตัง
อาคะเนยฺรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณฺชยเย สัพพะทุกขั
สัพพะโสภ สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณฺชยเย
สัพพะ ชะนัง สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

๓. ทักขิณรัสมิง พระพุทฺธะคุณัง ทักขิณรัสมิง พระธัมเมตัง ทักขิณรัส
มิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณฺชยเย สัพพะทุกขั สัพพะโสภ สัพพะ
โรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณฺชยเย สัพพะชะนัง สัพพะลาภัง
ภาวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

๔. หาระดีรัสมิง พระพุทฺธะคุณัง หาระดีรัสมิง พระธัมเมตัง หาระ
ดีรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณฺชยเย สัพพะทุกขั สัพพะโสภ
สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณฺชยเย สัพพะชะนัง
สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

๕. ปัจจิมรัสมิง พระพุทฺธะคุณัง ปัจจิมรัสมิง พระธัมเมตัง
ปัจจิมรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณฺชยเย สัพพะทุกขั สัพพะโสภ
สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณฺชยเย สัพพะชะนัง
สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

๖. พายฺพรัสมิง พระพุทฺธะคุณัง พายฺพรัสมิง พระธัมเมตัง
พายฺพรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณฺชยเย สัพพะทุกขั สัพพะโสภ

สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวิญชัยเย สัพพะระนัง
สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักษันตุ สุรักษันตุ ฯ

๗. อุดรรัสมิง พระพุทธะคุณัง อุดรรัสมิง พระธัมเมตัง
อุดรรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวิญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโสภ
สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวิญชัยเย สัพพะระนัง
สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักษันตุ สุรักษันตุ ฯ

๘. อีสานรัสมิง พระพุทธะคุณัง อีสานรัสมิง พระธัมเมตัง อีสานรัสมิง
พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวิญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโสภ
สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวิญชัยเย สัพพะระนัง
สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักษันตุ สุรักษันตุ ฯ

๙. อากาสรรัสมิง พระพุทธะคุณัง อากาสรรัสมิง พระธัมเมตัง
อากาสรรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวิญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะ
โสภ สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวิญชัยเย สัพพะระนัง
สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักษันตุ สุรักษันตุ ฯ

๑๐. ประฐะวีรัสมิง พระพุทธะคุณัง ประฐะวีรัสมิง พระธัมเมตัง
ประฐะวีรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวิญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะ
โสภ สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวิญชัยเย สัพพะระนัง
สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักษันตุ สุรักษันตุ ฯ

๑๑. อิมัสสมิง มงคลจักรวาทังแปดทิศ ประสิทธิงมาเป็นกำแพงแก้วทั้ง
เจ็ดชั้น มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอะนันทา , ราชะเสมานาเขตเต
สะมันตา, สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ พุทธะธัมมะปัจเจกะพุทธะ
สังฆะชาละปะริกเขตเต, รักษันตุ สุรักษันตุ ฯ

คำอาราธนาศีล ๕ (ปกติ)

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระระณนะ สะหะ ปัญจะ
สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระระณนะ สะหะ
ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสระระณนะ สะหะ
ปัญจะ สีลานิ ยาจามะ

คำสมาทานศีล ๕

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทฺธัสสะ. (๓ จบ)

พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ.

สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ.

ตะติยัมปิ พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ.

ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ.

(พระท่านว่า ติสระณคมนัน นิฏฐิตัง รัับว่า อาม ภนฺเต) หรือบางที่พระท่านอาจจะ
ไม่ว่า เราใช้ได้ทั้งสองอย่าง (พิธีราษฎร์กับพิธีหลวงต่างกัน)

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากการฆ่าสัตว์มีชีวิต)

๒. อะทินนทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เขามิได้ให้)

๓. กามะสุ มิจฉาจารา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท ประพฤติผิดในกาม)

๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากการพูดเท็จ)

๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากน้ำเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท)

(พระสรูปว่า) อิมานิ ปญจ สิกขาปทานิ สีเลน สุคตฺติ ยนฺติ สีเลน โภคสมุปทา สีเลน นิพฺพุตฺติ ยนฺติ ตสฺมา สีลํ วิโสชเย.

คำอาราธนศีล ๘

มะยัง ภันเต ติสระणेณะ สะหะ อัญฺฐะ สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสระणेณะ สะหะ อัญฺฐะ สีลานิ ยาจามะ

ตตะติยัมปิ มะยัง ภันเต ติสระणेณะ สะหะ อัญฺฐะ สีลานิ ยาจามะ

คำสมาทานศีล ๘ (หรือศีลอุโบสถ)

นะโม ตัสสะ ะกะวะโตะ อะระหะโตะ สัมมาสัมพุทฺธัสสะ. (๓ จบ)

พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ.

สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ.

ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ.

ตตะติยัมปิ พุทฺธัง สะระณัง คัจฉามิ.

ตะตียัมปิ ชัมมัง สะระณัง คัจฉามิ.

ตะตียัมปิ สัมมัง สะระณัง คัจฉามิ.

(พระท่านว่า) ติสรณคมนํ นิฏฐิตํ. รับพร้อมกันว่า อามะ ภันเต.)

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากการฆ่าสัตว์มีชีวิต)

๒. อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เขาไม่ได้ให้)

๓. อะพรหมจะริยา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นการกรรมอันเป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์)

๔. มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากการพูดเท็จ)

๕. สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากน้ำเมาคือสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่ง
ความประมาท)

๖. วิกาละโภชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากการบริโภคอาหารในเวลาวิกาล)

๗. นัจจะคีตะวาทิตะวิสูกะทัสสะนา มาลาคันธะวิเลปะนะธาระณะมัณฑะนะวิญ-
สะนัญฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากการฟ้อนรำ ขับร้อง ประโคมดนตรี
และการเล่น และเว้นจากการลูบไล้ ทัดทรง ประดับอันเป็นที่ตั้งแห่งการ
แต่งตัวด้วยระเบียบดอกไม้ ของหอมเครื่องหอมเครื่องทา)

๘. อุจจาสะยะนะมะหาสะยะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ.

(ข้าพเจ้าจะสมาทานสิกขาบท เว้นจากการนั่งหรือนอนบนที่นั่งที่นอนสูง
หรือนั่งที่นอนใหญ่)

(พระท่านสรุปว่า) อิมัง อัญญังคะสะมันนาคะตัง, พุทธะปัญญุตตัง อุโปสะถัง
อิมัญจะ รัตติง อิมัญจะ ทิวะสัง, สัมมะเทวะ อะภิรักขิตุง สะมาทิยามิ.

(คำแปล) ข้าพเจ้าขอสมათานซึ่งอุโบสถ อันประกอบไปด้วยองค์ ๘
ประการ ที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้แล้วนี้ เพื่อจะรักษาไว้ให้ดี มิให้ขาดมิให้
ทำลาย สิ้นวันหนึ่งคืนหนึ่ง ณ เวลานั้น ของกุศลผลบุญอันนี้ จงเป็นอุปนิสัย
เป็นปัจจัยแห่งพระนิพพานเทอญ. (หยุดเพียงนี้)

(ต่อไปพระสงฆ์ว่า) อิมานิ อญฺฐ ลิกฺขาปทานิ อุโปสถสีลวเสน สาธุกั
กตฺวา อปฺปมาเทน รกฺขิตฺวา . (รับพร้อมกันว่า อามะ ภันเต)

(พระสงฆ์ว่า) อิมานิ อญฺฐ ลิกฺขาปทานิ สีเลน สุคตฺติ ยนฺติ , สีเลน
โลกสมฺปทา, สีเลน นิพฺพุตฺติ ยนฺติ ตสฺมา สีลํ วิโสธเย. (รับว่า สาธุ ๓ หน)

การขอวชเนกขัมมะ (ชีพรามณ์)

เบื้องต้นเตรียมขัน ๘ นุ่งห่มผ้าขาว ส้ารวมกาย วาจา ใจ ให้เรียบร้อย
นั่งท่าเทพพระนมนมประนมมือกราบลง ๓ ครั้ง ตั้งนะโม ๓ จบ เปล่งวาจาพร้อม
กันดังต่อไปนี้

อะระหัง สัมมาสัมพุทฺโธ ภาวะฺวา พุทฺธัง ภาวะฺวันตัง อะภิวาเทมิ.

สวากขาโต ภาวะฺวะตา ธรรมโม ธรรมัง นะมัสสามิ.

สุปะฏิปันโน ภาวะฺวะโต สาวะกะสังโฆ สังฆัง นะมามิ.

คำขอวช

เอสาทัง ภันเต, สุจิระปะรินิพพุตัมปิ, ตัง ภาวะฺวันตัง สะระณัง กัจฉามิ,
ธรรมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ, ปัพพัชชัง มัง ภันเต, สังโฆ ธาเรตุ, อชชะตักเค
ปานุเปตัง สะระณัง คะตัง.

ทุติยัมปาทัง ภันเต, สุจิระปะรินิพพุตัมปิ, ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง
กัจฉามิ, ชัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ, ปัพพัชชัง มัง ภันเต, สังโฆ ชาเรตุ,
อัชชะตักเค ปานุเปตัง สะระณัง คะตัง.

ตะติยัมปาทัง ภันเต, สุจิระปะรินิพพุตัมปิ, ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง
กัจฉามิ, ชัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ, ปัพพัชชัง มัง ภันเต, สังโฆ ชาเรตุ,
อัชชะตักเค ปานุเปตัง สะระณัง คะตัง.

คุณสมบัติของอุบาสกอุบาสิกา

คำว่า อุบาสกหรืออุบาสิกา นั้น แปลว่า ผู้เข้าไปนั่งใกล้หรือผู้อยู่ใกล้พระ
รัตนตรัย คือผู้อยอมรับนับถือพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ เป็นที่พึ่งที่
ระลึกของตนตลอดเวลา ใฝ่ใจสนใจอยู่แต่ในสามสิ่งนี้เท่านั้น และผู้เป็นอุบาสก
อุบาสิกาพึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ๕ ประการนี้ คือ

๑. **มีศรัทธามั่นคง** คือมีความเชื่อความเลื่อมใสในพระรัตนตรัยไม่ฉีก
จาก ไม่คลอนแคลนถึงจะมีเหตุให้ขาดศรัทธาบ้างบางขณะ ก็ไม่หวั่นไหวคลอน
แคลนไปตามเหตุนั้น ๆ เช่น มีคนดูพระพุทธองค์ให้ได้ยินก็ยังมั่นคงด้วยศรัทธา
ในพระพุทธองค์อยู่ ไม่เกิดความสงสัยแคลงใจว่าที่เขาคูณนั้นเป็นจริงหรือไม่
ดังนี้ เป็นต้น

๒. **มีศีลบริสุทธิ์** คือพยายามรักษาศีลของตนที่สมาทานมาแล้วให้หมด
จด ไม่ให้ขาดไม่ให้ทะลุ ไม่ให้ต่าง ไม่ให้พร้อย รักษาไว้เท่าชีวิตของตน ถึงจะ
มีเหตุให้ต้องละเมิดก็พยายามหลีกเลี่ยงเหตุอันนั้นไป

๓. **ไม่ถือมงคลตื่นข่าว** คือไม่เชื่อถือฤกษ์ยาม เคราะห์ มงคลภายนอก
ต่าง ๆ เป็นต้น เพราะสิ่งเหล่านี้พระพุทธองค์ตรัสว่าหาอิทธิพลทำให้เป็นคนดี
คนเลวตกนรกขึ้นสวรรค์ได้ไม่ กลับทำให้งมงายยิ่งขึ้น ห่างจากธรรมที่แท้จริง

มากขึ้น ไม่ให้เป็นคนหูเบาเชื่ออะไรง่าย ๆ โดยไม่พิจารณาให้ถ่องแท้ หรือถามท่านผู้รู้เสียก่อนเชื่อไม่เชื่อ กรรมคือการกระทำของตัวเท่านั้นว่า ตัวทำกรรมไว้ เช่นไรต้องได้รับผลเช่นนั้นแน่ ให้เชื่อว่าคนเกิดมามีกรรมติดตัวมาทุกคน ให้เชื่อว่าคำสอนพระพุทธศาสนานี้เป็นทางให้พ้นทุกข์ได้จริง เป็นต้น

๔. ไม่แสวงบุญนอกเขตพระพุทธศาสนา คือ ไม่คล้อยตามพิธีกรรม ซึ่งเป็นของต่างศาสนา ไม่ทำตามลัทธิอันใดที่ขัดต่อความดีงามที่ขัดต่อพระพุทธศาสนา

๕. บำเพ็ญแต่บุญในพระพุทธศาสนา คือ มุ่งแสวงบุญตามหลักคำสอนของพระพุทธองค์เท่านั้น เช่น ให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ประด้วยเมตตา กรุณา มีความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ เป็นต้น เพราะการประพฤตินั้นถือว่าเป็นบุญในพระพุทธศาสนา ทั้ง ๕ ประการนี้ จัดเป็นคุณสมบัติของอุบาสก อุบาสิกา อันผู้เป็นอุบาสกอุบาสิกาพึงปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อความเป็นอุบาสกอุบาสิกาอย่างสมบูรณ์ เพื่อสำเร็จประโยชน์ตามที่ต้องการ ถ้าขาดไปเสียข้อใดข้อหนึ่งก็จะทำให้ขาดคุณสมบัติไป ทำให้เป็นอุบาสกอุบาสิกาไม่สมบูรณ์

อนึ่ง ผู้ประกอบด้วยวิบัติ ๕ ประการต่อไปนี้ ไม่จัดเป็นอุบาสกอุบาสิกาในพระพุทธศาสนาเลย คือ

๑. มีศรัทธาไม่มั่นคง
๒. มีศีลไม่บริสุทธิ์
๓. ชอบถือมงคลตื่นข่าว
๔. แสวงหาบุญนอกเขตพระพุทธศาสนา
๕. ไม่ทำบุญในพระศาสนา

การค้าขายต้องห้ามสำหรับอุบาสกอุบาสิกา

๑. **การค้าเครื่องประหาร** คือ ค้าขายอาวุธอันเป็นเครื่องมือสำหรับฆ่าสัตว์ เบียดเบียนสัตว์ทุกชนิด เช่น ปืน หอก ดาบ แห อวน ลอบ เป็นต้น ส่วนเครื่องมือ เช่น มีด ขวาน สิ่ว จอบ เสียม และสิ่งอื่น ๆ อันเป็นเครื่องประกอบในการทำมาหากิน ถึงจะใช้เป็นอาวุธประหารสัตว์ได้ก็ไม่ห้าม ค้าขายได้ตามใจชอบ แต่ถ้ามุ่งค้าใช้เป็นเครื่องประหารท่านห้าม

๒. **ค้าขายมนุษย์** คือการหลอกลวงมนุษย์ไปขาย การขายทาส การตั้งสำนักบ่าวเรอขาย เป็นต้น จัดเป็นค้ำมนุษย์ทั้งสิ้น

๓. **ค้าขายสัตว์เป็น ๆ สำหรับฆ่าเป็นอาหาร** คือการค้าขายสัตว์ที่เอาเนื้อมาทำเป็นอาหาร เช่น หมู เป็ด ไก่ โค กระบือ ปลา นก เป็นต้น แต่ถ้าเป็นสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ใช้งาน ถึงจะมีเนื้อเป็นอาหารก็ตามเลี้ยงไว้เพื่อทำงาน ขายไปเพื่อให้เลี้ยงใช้งานไม่นับเป็นค้าขายในข้อนี้

๔. **ค้าขายน้ำเมา** คือ ค้าขายเครื่องดองของเมาซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความประมาทได้ทุกชนิด แต่ถ้าเป็นจำพวกยาคองสุราหรือยาอื่นใดที่มีของมีนเมาเจือปนอยู่ ซึ่งเป็นยารักษาโรค เป็นต้น ก็ค้าขายได้

๕. **ค้าขายยาพิษ** ที่ท่านห้ามค้าขายดังนี้ เพราะการค้าเช่นนี้เป็นไปเพื่อเบียดเบียนสัตว์อื่น บั่นทอนความสุขของผู้อื่นแสดงถึงความเหี้ยมโหดและสนับสนุนให้ผู้อื่นทำความผิดโดยอ้อม และที่สำคัญเป็นการป้องกันเกียรติยศของอุบาสกอุบาสิกาในพระพุทธศาสนา ไม่ให้ทำอย่างคนสามัญกรรมดาเพราะถ้าไปค้าขายสิ่งเหล่านี้เข้า จะเป็นการนำเกลียดน่าชังไม่สมควรอย่างยิ่ง ดังนั้นท่านจึงห้ามไว้ อุบาสกอุบาสิกาผู้หวังความสุขความเจริญแก่ตัวและชื่อเสียงของพระพุทธศาสนาแล้ว พึงเว้นจากการค้าขายแบบนี้เถิด

คำอธิษฐานก่อนนั่งสมาธิ

ข้าพเจ้าจะเจริญกัมมัฏฐานภาวนา บูชาพระรัตนตรัยอุคม
สังฆมทศบารมีธรรม บำเพ็ญอุททิบาททั้งสี่
บ่มอินทรีย์ให้แก่โดยกาล สंहารนิเวรณ์ห้าให้เหือดหาย
สี่บสายวิตก วิจารณ์ ปีติ สิริรวมสุขเอกัคคตา
ต่อมาให้ถึงฉานสี่ พร้อมด้วยวสีทั้งห้า
เดิมมรรคาพระอริยมังคิ ถ้างฐลิกิเลสให้เสื่อมสูญ
ตัดมูลอาสวะอนุสัย ห่างไกลสังโยชน์ทั้งปวง
ล่วงถึงประโยชน์ยิ่งใหญ่ ขอคุณพระรัตนตรัย
คุณไพ้อธิราชเทวา คุณบิดา มารดา ครูอาจารย์
คุณความดีทุกประการ จงมาเป็นที่พึ่งแก่ข้าพเจ้า
บรรเทาทุกข์ร้อนให้เหือดหาย ทำร้ายมารทำให้พินาศ
ปราศจากภยันตรายนิรันคร์ เกษมสันต์ประสพสิ่งเสมอใจ
สมดังความมุ่งหมาย ณ กาลบัดนี้เทอญ

ศีล อานิสงส์และโทษของการผิดศีล ๕

ศีล คืออะไร ?

การสำรวมกาย วาจา ให้เรียบร้อย คือศีล

ศีลข้อที่ ๑ ปาณาติบาต การฆ่าสัตว์ หรือการมุ่งร้ายทำลายผู้อื่น

องค์ประกอบที่เป็นปาณาติบาตได้ มีองค์ ๕ คือ

๑. ปาโณ คนหรือสัตว์นั้นมีชีวิต
๒. ปาณสญญิตา (ผู้ฆ่า) รู้ยู่ว่าสัตว์นั้นมีชีวิต

๓. วรกจิตต์ มีความตั้งใจจะฆ่า

๔. อุปกโม กระทำความพยายาม

๕. เตน มรณ คนหรือสัตว์มีชีวิตตายด้วยความพยายามนั้น

อนึ่ง ถ้ากระทำปาณาติบาตอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ครบองค์ ๕ ถือว่าไม่เป็น
ปาณาติบาต

เมื่อใดที่มนุษย์มากด้วย ความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นมูลเหตุ
เมื่อนั้นมนุษย์ก็ยังไม่พ้นจากการกระทำบาปทั้งปวง เช่น ฆ่าสัตว์ ตั้งแต่สัตว์เล็ก
จนถึงสัตว์ใหญ่ มีการฆ่าตนเอง, ฆ่าล้างเผ่าพันธุ์, ล้างเชื้อชาติ, ทำให้ไม่รู้จักพอ
กอบโกย ตักตวงและตัดตอน เพื่อป้องกันผลประโยชน์

ส่วนที่ฆ่าตัวตาย ทำร้ายผู้อื่นเพราะความหวาระแวงและอุบัติเหตุ ที่ทำ
ให้ตนเองและผู้อื่นต้องเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก จากการเมายาเสพติดแล้วเกิด
ความประมาท เป็นต้น

ผลจากการทำผิดศีลข้อนี้ คือ

ทำให้อายุสั้น, มีโรคเบียดเบียน, ถูกปองร้าย, ถูกทำร้าย, ถูกทรมาณ,
ถูกฆ่า, ไข้ลาตหวาดกลัว, ตายไปตกสู่อบายภูมิ, เกิดชาติใหม่จะเป็นคนพิการ
ทุพพลภาพ ฯลฯ

อานิสงส์ของการไม่ผิดศีลข้อนี้ คือ

๑. ทำให้อายุยืน มีสุขภาพดี ปราศจากโรคภัยเบียดเบียน

๒. ทำให้เป็นผู้ไม่มีภัย

๓. ทำให้จิตใจสบาย นึกถึงแต่สิ่งที่ดีงาม

๔. ไว้ใจกันได้ไม่ต้องหวาดระแวง

๕. ทำให้ไม่ต้องมีความกังวล มุ่งหน้าศึกษาเล่าเรียน ประกอบอาชีพการ
งาน พัฒนาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า

ศีลข้อที่ ๒ อทินนาทาน การถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ได้ให้ (การลักทรัพย์)

องค์ประกอบที่เป็นอทินนาทานได้ มี ๕ คือ

๑. ปรปรุกหิต์ ของนั้นมีเจ้าของครอบครองหวงแหน
๒. ปรปรุกหิตสญฺญตา รู้ยู่ว่าเป็นของมีผู้ครอบครองหวงแหน
๓. เถยยจิตฺตํ มีความตั้งใจลักขโมย
๔. อุปกฺกโม กระทบความพยายาม
๕. เตนฺ ทรัพย์ นำเอามาได้ด้วยความพยายามนั้น

โดยปกตินิสัยมนุษย์ มักจะมีความรักทนุถนอมและหวงในสิ่งของอันเป็นของตนเองไม่ยอมให้ใครมาทำลาย หรือทำให้เกิดความเสียหาย การกระทำ (โจรกรรม) ที่เข้าข่ายการผิดศีลข้อนี้ได้แก่ ๑. ลัก ๒. ฉก ๓. กรรโชก ๔. ปล้น ๕. ตู๋ ๖. หนี ๗. หลอก ๘. ลวง ๙. ปลอม ๑๐. ยักยอก ๑๑. ลักลอบ ๑๒. สับเปลี่ยน ๑๓. เบียดบัง ๑๔. ทรัพย์ดัดจริต (ยืมแล้วไม่คืน)

ผลจากการผิดศีลข้อนี้คือ

๑. เกิดมายากจนตระกูลต่ำ ไม่มีเกียรติ ไม่มีศักดิ์ศรี
๒. หวาดระแวงภัยตลอดเวลา มีทรัพย์สินอะไรก็หวง กลัวเสียหาย กลัวคนอื่นขโมย
๓. มีทรัพย์ก็จะพินาศด้วยไฟต่าง ๆ เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วัตภัย อุบัติภัย และโจรภัย เป็นต้น
๔. ถูกพรากของรัก มีทรัพย์สินอะไรก็จะถูกยึด ถูกขอ ถูกขโมย แรก หักเสียหายเป็นประจำ แล้วหาผู้รับผิดชอบไม่ได้
๕. ตายแล้วจะไปเกิดในอบายภูมิ ๔ เช่น เป็นสัตว์เดรัจฉาน เปเรต เป็นต้น

อานิสงส์ของการไม่ผิดศีลข้อนี้ คือ

๑. ทำให้ไว้ใจกัน อยู่กันอย่างสงบสุข
๒. นอนตาหลับไม่ต้องคอยระวังโจรผู้ร้าย

๓. ทรัพย์สินไม่สูญหาย มีแต่เจริญเพิ่มพูนขึ้น
๔. งานที่สร้างสรรค์ขึ้นได้ผลสมบูรณ์ มีคุณภาพดี การพัฒนา
เจริญก้าวหน้าเร็วขึ้น

ศีลข้อที่ ๓ กามเมสุ มิจฉาจาร การประพฤติดิถีประเพณีในหญิงชายที่มีเจ้าของ
หวงแหน

องค์ประกอบที่เป็นกามเมสุ มิจฉาจารได้มี ๔ คือ

๑. อคมนิยวตถุ สตรีหรือบุรุษที่ไม่ควรล่วงละเมิด
๒. ตสฺมี เสวนจิตตํ มีความตั้งใจจะเสพในสตรีหรือบุรุษนั้น
๓. เสวนปโปโยโค กระทบความพยายามในการเสพ
๔. มกฺเคน มกฺคปฏิปัตตือธิวาสนํ ยินดีในการปฏิบัติมรรคให้ถึงกัน

ด้วยมรรค *

การกระทำผิดศีลในเรื่องดังกล่าวสืบเนื่องมาจากความหลง โดยไม่มีความ
ละอายสร้างความเดือนร้อนในสังคม ผู้ชายก็มักกระทำผิดในลูก-เมียคนอื่น
ผู้หญิงก็จะมากู้ผู้ชาย หลงระเริง มั่วสุมทางเพศ สร้างปัญหาการทำแท้งและ
โรคร้ายจากการติดเชื้อ หรืออื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย

ผลจากการผิดศีลข้อนี้ คือ

๑. มีคนเกลียดชังมาก
๒. มีผู้ปองร้ายมาก
๓. ขัดสนทรัพย์, อดอยากยากจน
๔. เกิดเป็นหญิง (ถูกกดขี่ทางเพศ)
๕. เกิดเป็นกระเทย หรือบัณฑิต
๖. เกิดในตระกูลต่ำ

* มรรค ในที่นี้หมายถึง อวัยวะเพศ ทวารหนัก ทวารเบา และปาก

๗. ได้รับความอับอายเป็นอาฉิม
๘. ร่างกายไม่สมประกอบ
๙. มากด้วยความวิตก
๑๐. พลาดพรากจากผู้ที่ตนรัก

อานิสงส์ของการไม่ผิดศีลข้อนี้ คือ

๑. ตนเองก็ไม่มีศัตรู ผู้อื่นก็ไม่ระแวง มีความไว้วางใจกัน อยู่อย่างสงบสุข
๒. ทำให้ครอบครัวมีความสุข มีความอบอุ่น ผูกพันและเคารพเชื่อฟังกัน
๓. ทำให้มีความภาพภูมิใจในเกียรติแห่งวงศ์สกุลของตน
๔. ทำให้เกิดความสามัคคี ไม่มีความสับสนในทางประเพณี

ศีลข้อที่ ๔ มุสาวาท การหลอกลวง กล่าวเท็จ (การพูดปด)

องค์ประกอบของศีลข้อนี้ ๔ คือ

๑. อดถัม วัตถุประสงค์ เรื่องไม่จริง
๒. วิสัวาทนจิตตัม ตั้งใจพูดให้ผิด
๓. ตชฺโช วายาโม มีความพยายามเกิดจากความตั้งใจนั้น
๔. ปรสฺส ตทตฺถวิชานนํ คนอื่นรู้เรื่องความนั้น

การผิดศีลข้อนี้เกิดขึ้นจากวาจาเกือบทั้งสิ้น แต่มีบ้างที่เกิดทางกาย เช่น จิตเขียน ส่ายหน้า ฯลฯ (การกระทำเหล่านี้ก็ถือว่าเป็นผิดศีลทั้งสิ้น เช่น ปด, สาบาน, ทำเล่ห์กล (อ้างความศักดิ์สิทธิ์ให้เชื่อ), มายา, ทำเลศนัย (เจตนาพูดเท็จ แต่เล่นสำนวน), เสริมความ (ทำเรื่องเล็กให้ใหญ่), อำความ (ทำเรื่องใหญ่ให้เล็ก)

ผลของการผิดศีลข้อนี้ คือ

๑. พูดไม่ชัด
๒. ฟันไม่เรียบ ไม่งาม
๓. ปากเหม็นมาก

๔. ไอตัวร้อนจัด
๕. ตาไม่อยู่ในระดับปกติ
๖. ท่าทางไม่สง่าผ่าเผย
๗. จิตใจเรรวนคล้ายคนวิกลจริต

อานิสงส์ของการไม่ผิดศีลข้อนี้ คือ

๑. เป็นที่เชื่อถือเคารพรักใคร่ซึ่งกันและกัน
๒. ทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
๓. ทำให้กิจการต่าง ๆ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและสำเร็จด้วยดี
๔. ทำให้เกิดความกล้าหาญเข้มแข็งและเชื่อมั่นในตัวเอง

ศีลข้อที่ ๕ สุราเมรัยมัชฌมาทัญฐาน การเสพของเสพติดให้โทษอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท (น้ำเมา มีสุราและเมรัย เป็นต้น)

องค์ประกอบของศีลข้อนี้ ๔ คือ

๑. มัชฌภาโว เป็นของเมา
๒. ปาตุกมุขตาจิตตุตฺม มีความตั้งใจปรารถนาจะดื่ม
๓. ตชฺโช วายาโม มีความพยายามเกิดจากความตั้งใจ
๔. อชฺโณหฺรณฺถึ ดื่มกลืนเข้าไป

สุรา คือ น้ำเมาที่กลั่น เรียกว่า “เหล้า” เมรัย คือน้ำเมาที่เกิดจากการหมักดอง และมัชฌมาทัญฐาน ได้แก่ ยาเสพติดทั้งหลายที่ทำให้เกิดความประมาท ยาบ้า ยาอี ยากล่อมประสาท ฝิ่น กัญชา กาว เป็นต้น การผิดศีลข้อนี้ ทำให้เป็นคนขาดสติ ควบคุมการกระทำต่าง ๆ ของตนเองไม่ได้ และเป็นอันตรายที่สุดในบรรดาศีลทั้ง ๔ ข้อที่กล่าวมาแล้ว เพราะเมื่อผิดศีลข้อนี้แล้ว ทำให้เป็นคนขาดสติและสามารถผิดศีลที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้ด้วย เพราะความประมาทและขาดสตินั่นเอง

ผลของการฝึกศีลข้อนี้ คือ

๑. ทำให้เสียทรัพย์
๒. เป็นเหตุก่อวิวาท
๓. ก่อโรคร้าย
๔. ทำให้เสียชื่อเสียง
๕. ทำที่สิ่งน่าละอายโดยไม่ละอาย
๖. บั่นทอนสติปัญญา
๗. ตายแล้วไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน

อานิสงส์ของการไม่ฝึกศีลข้อนี้ คือ

๑. ไม่บั่นทอนสุขภาพและสติปัญญา
 ๒. ไม่สิ้นเปลืองทรัพย์สิน
 ๓. ไม่ก่อการทะเลาะวิวาท
 ๔. ไม่ถูกชักจูงในทางที่ชั่วร้ายง่าย
 ๕. ไม่มีภาระกังวลจุกจิกโดยไร้เหตุ
 ๖. ไม่เป็นที่ตั้งแห่งความประมาท
 ๗. เป็นที่เคารพนับถือของคนทั่วไป
-

คำอาราธนาและถวายทานต่าง ๆ

คำบูชาข้าวพระพุทธร

อิ้มัง สุปะพะยัญชนะนะสัมปันนัง สาลีนัง โภชนะนัง อุทะกัง ะรัง
พุทธรัสสะ ปุเชมะ.

(แปล) ข้าพเจ้าทั้งหลายขอบูชาซึ่งโภชนะแห่งข้าวสาลีทั้งหลาย
อันสมบูรณ์แล้วด้วยแกลงและกับพร้อมน้ำอันใสประเสริฐแก่พระพุทธรเจ้า.

คำขอลาข้าวพระพุทธร

เสสัง มังคะลัง ยาจามิ (แปล) ข้าพเจ้า ขอของที่เศษเหลืออันเป็นมงคล

คำอาราธนาพระปริตร

วิปัติปะฎิพาทายะ	สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
สัพพะทุกขะวินาสายะ	ปะริตตัง พุทธะ มังคะลัง
วิปัติปะฎิพาทายะ	สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
สัพพะภะยะวินาสายะ	ปะริตตัง พุทธะ มังคะลัง
วิปัติปะฎิพาทายะ	สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
สัพพะโรคะวินาสายะ	ปะริตตัง พุทธะ มังคะลัง

คำอาราธนาแสดงธรรม

พรหมมา จะ โลกาธิปะติ สะหัมปะติ
กัตตัญชะลี อัมมิชะรัง อะยาจะละ
สันตีระ สัตตาปะระชะกชะชาติกา
เทเสตุ รัมมัง อะนุกัมปิมัง ปะชัง. ๗

คำถวายเภสัช (ยา)

อิmani มะยัง ภันเต เภสัชธานี สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ
โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อิmani เภสัชธานี สะปะริ
วารานิ ปะฐักคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ.

(คำแปล) ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ซึ่งเภสัช
กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับซึ่งเภสัช
กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และ
ความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายสังฆทาน

อิmani มะยัง ภันเต, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิmani, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ,
ปะฐักคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ซึ่ง
ภัตตาหาร, พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้, แด่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์
จงรับ, ซึ่งภัตตาหาร, พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย,
เพื่อประโยชน์และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายมตกภัตตอุทิศผู้ตาย

อิmani มะยัง ภันเต, มะตะกะภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิmani, มะตะกะภัตตานิ,
สะปะริวารานิ, ปะฐักคัณหาตุ, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญเจะ, ญาตะกานัง
, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ซึ่งมตก
ภัตตาหาร, พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้, แด่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์
จงรับ, มตกภัตตาหาร, พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย,

เพื่อประโยชน์และความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, แก่ญาติทั้งหลาย มีมารดาบิดา เป็นต้นด้วย, ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายสะพาน

มะยัง ภันเต, อิมัง เสตุง, มหาชะน่านัง, สาธารณัตถายะ, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, สังโฆ, อิมัสมิง เสตุมहि, นียยาทิตะ, สักขี โหตุ, อิหัง เสตุทานัง, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายสะพานนี้ เพื่อเป็นสาธารณประโยชน์ แก่ชนหมู่มาก เมื่อข้าพเจ้ามอบสะพานนี้ให้แล้ว ขอพระภิกษุสงฆ์จงเป็นสักขีพยานของข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอการมอบสะพานนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายศาลาโรงธรรม

มะยัง ภันเต, อิมัง ศาลัง, รัชมะสะภายะ, อุททิสสะ, จาคุททิสัสสะ, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมัง ศาลัง, ปะฐึกคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายศาลาโรงธรรมหลังนี้ แต่พระภิกษุสงฆ์ผู้มีอยู่ในทิศทั้งสี่ อุทิศเพื่อเป็นสถานที่แสดงธรรม ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับศาลาหลังนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายผ้ากฐิน

อิมัง ภันเต, สะปะริวารัง, กะฐินะจีวะระทุสสัง, สังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมัง สะปะริวารัง,

¹ สิ่งของที่ยกได้ใช้คำว่า “น้อมถวาย” ที่ยกไม่ได้ใช้คำว่า “มอบถวาย”

กะฐินะจีวะระทุสสัง, ปะภูคคัณหาตุ, ปะภูคคะเหตะวา จะ, อิมินา ทุสเสนะ,
กะฐินัง อัตถะระตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้ากฐิน พร้อมทั้ง
บริวารนี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้ากฐิน กับทั้งของบริวารนี้
ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ครั้นรับแล้วจงกรานกฐินด้วยผ้านี้ เพื่อประโยชน์ เพื่อ
ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายผ้าป่า

อิมานิ มะยัง ภันเต, ปังสุกฺกะจีวะรานิ, สะปะริวารานิ,
ภิกขุสงฺฆัสสะ, โอนฺโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสงฺโฆ, อิมานิ
ปังสุกฺกะจีวะรานิ, สะปะริวารานิ, ปะภูคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ
สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายองค์ผ้าป่า กับทั้ง
บริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับองค์ผ้าป่า กับ
ทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และมีความสุข แก่
ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายผ้าเร่งด่วน (ผ้าที่ถวายก่อนออกพรรษา ๑๐ วัน)

อิมานิ มะยัง ภันเต, อัจเจกะจีวะรานิ, ภิกขุสงฺฆัสสะ, โอนฺโณชะยามะ
สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสงฺโฆ, อิมานิ อัจเจกะจีวะรานิ, ปะภูคคัณหาตุ,
อัมหากัณฺเฐวะ, มาตาปีตุอาทีนฺถุจะ, ญาตะกานัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าอัจเจกจีวรเหล่านี้
แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับ ผ้าอัจเจกจีวรเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อ
ประโยชน์และมีความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ญาติทั้งหลาย มีบิดามารดา
เป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายผ้าจํานำพรรษา (ผ้าที่ถวายพระจําพรรษาในช่วงจิวรกาล)

อิมานิ มะยัง ภันเต, วัสสาวาสิกะจิวะรานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ วัสสาวาสิกะจิวะรานิ,
สะปะริวารานิ ปะฏิกคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าจํานำพรรษา กับ
ทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ของพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าจํานำ
พรรษา กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และ
ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายสถานที่สร้างวัด

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง เขตตะวัตถุง,
สะปะริวารัง, จาคุททิสัสสะ, ภิกขุสังฆัสสะ, อาคะตานาคะตัสสะ, อาวาสะกะ
ระณัตถายะ, สังฆัสสะ, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง จาคุททิสัสสะ,
ภิกขุสังฆัสสะ, ทานัสสะ, อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปิตุอาทีนัญเจะ,
ปิยะชนานัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลายขอน้อม
ถวายพื้นที่นี้ พร้อมกับบริวารแด่พระสงฆ์ เพื่อประโยชน์เป็นสถานที่สร้างวัด
สำหรับภิกษุสงฆ์ที่อยู่ในทิศทั้งสี่ ทั้งที่มาแล้วและยังมีได้มา ขออานิสงส์แห่งการ
ถวายพื้นที่ เพื่อประโยชน์เป็นสถานที่สร้างวัด สำหรับพระภิกษุสงฆ์ผู้อยู่ในทิศ
ทั้งสี่ ทั้งที่มาแล้วและยังมีได้มานี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อประโยชน์
และมีความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปิตุชนทั้งหลาย มีบิดามารดาเป็นต้น
ด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายยานพาหนะ

มะยัง ภันเต, อิมัง ยานัง, ภิกขุสังฆัสสะ, นียยาเทมะ, สาธุ โน
ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมัง ยานัง, ปะภูคคัณหาตุ, อัมहाกัंग, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายซึ่งยานพาหนะนี้ แต่
พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ยานพาหนะนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อ
ประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายเสนาสนะ (กุฎี วิหาร)

อิมานิ มะยัง ภันเต, เสนาसनานิ, อาคะตानาคะตัสสะ, จาคูททิสัสสะ,
ภิกขุสังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ
เสนาसनานิ, ปะภูคคัณหาตุ, อัมहाกัंग, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

(หมายเหตุ อิมานิและเสนาसनานิ ใช้ ๒ หลังขึ้นไป ถ้าหลังเดียว
ให้ใช้ อิมัง, เสนาसनัง)

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายเสนาสนะเหล่านี้ แต่
พระภิกษุสงฆ์ ผู้มีในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังไม่ได้มา ขอพระสงฆ์จงรับเสนา
สนเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย
ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายผ้าวัสสิกสาฎก (ผ้าอาบน้ำฝน)

อิมานิ มะยัง ภันเต, วัสสิกะสาฎิกานิ, สะปะริวารานิ,
ภิกขุสังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ วัสสิกะ
สาฎิกานิ, สะปะริวารานิ, ปะภูคคัณหาตุ, อัมहाกัंग, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าอาบน้ำฝน กับทั้ง
บริวารทั้งหลายเหล่านี้ แต่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ผ้าอาบน้ำฝน

กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายโรงอุโบสถ (โบสถ์)

มะยัง ภันเต, อิมัง อุโบสถะการัง, ภิกขุสังฆัสสะ, สังฆะกัมมานิ,
กะระณัตถายะ นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมัง
อุโบสถะการัง, ปะฐักคัณหาตุ, อัมहाกัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.
ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายอุโบสถหลังนี้
แด่พระภิกษุสงฆ์ เพื่อประโยชน์แก่การกระทำสังฆกรรมทั้งหลาย ขอพระภิกษุ
สงฆ์จงรับซึ่งอุโบสถหลังนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข
แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายเวจกุฎี (ส้วม)

มะยัง ภันเต, อิมัง วัจจะกุฎิง, อาคะตानาคะตัสสะ, จาคูททีสัสสะ,
ภิกขุสังฆัสสะ, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมัง วัจจะกุฎิง,
ปะฐักคัณหาตุ อัมहाกัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.
ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายเวจกุฎีนี้ แด่
พระภิกษุสงฆ์ ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังไม่ได้มา ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ
เวจกุฎีนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย
ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายศาลาทำน้ำ

มะยัง ภันเต, อิมัง นะทียา สาลัง, อุณหะกาละ, วิสะมะนัตถายะ,
อาคะตानาคะตัสสะ, จาคูททีสัสสะ, ภิกขุสังฆัสสะ, นียยาเทมะ, สาธุ โน
ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมัง นะทียา สาลัง, ปะฐักคัณหาตุ, อัมहाกัง, ทีฆะรัตตัง,
หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายซึ่งศาลาท่าน้ำ
หลังนี้ เพื่อเป็นที่พักผ่อนในเวลาร้อน แต่พระภิกษุสงฆ์ ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มา
แล้วและยังมีได้มา ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ซึ่งศาลาท่าน้ำหลังนี้ ของข้าพเจ้า
ทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายปราสาทผึ้ง

มะยัง ภันเต, อิมัง สะปะริวารัง, มะรุப்புพะปาสาทัง, อิมัสมิง วิหาระ,
ภิกขุสงฆ์สสะ, โอนโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสงฆ์, อิมัง สะปะริวารัง,
มะรุப்புพะปาสาทัง, ปะฎีกคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายปราสาทผึ้ง
พร้อมทั้งบริวารนี้ แต่พระภิกษุสงฆ์ ของพระภิกษุสงฆ์จงรับปราสาทผึ้ง พร้อม
ทั้งบริวารนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้า
ทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายข้าวจี

อิมานิ มะยัง ภันเต, สุจิอันทานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสงฆ์สสะ,
โอนโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสงฆ์, อิมานิ สุจิอันทานิ, สะปะริวารานิ
, ปะฎีกคัณหาตุ,
อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายข้าวจี พร้อม
ทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แต่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับข้าวจี พร้อม
ทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลายเพื่อประโยชน์และความสุข แก่
ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายข้าวสาร

อิมานิ มะยัง ภัณฑะ, ตัณฑุลาณี, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภัณฑะ, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ ตัณฑุลาณี, สะปะริวารานิ,
ปะฎีกคัณหาตุ, อัมหากัง ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระภิกษุสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายข้าวสาร พร้อม
ทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับข้าวสาร
พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย
ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายธง

มะยัง ภัณฑะ, อิมะหิ ะชะปะฎาเกหิ, ระตะนัตตะยัง, อะภิปุชะยามะ,
อะยัง ะชะปะฎาเกหิ, ระตะนัตตะยัสสะ, ปุชา, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง,
หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอบูชาพระรัตนตรัย ด้วยธงแผ่นผ้า
เหล่านี้ การบูชาพระรัตนตรัย ด้วยธงแผ่นผ้าเหล่านี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์
และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายกระทงลอยประทีป

มะยัง อิมินา, ปะทีเปนะ, อะสุกายะ, นัมมะทายะ, นะทียา, ปุลิเน สฐิตัง,
มุณีโน, ปาทะวะลัญชัง, อะภิปุเชมะ, อะยัง ปะทีเปนะ, มุณีโน,
ปาทะวะลัญชัสสะ, ปุชา อัมหากัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอบูชารอยพระพุทธรบาทของพระมุณี ที่ตั้งอยู่เหนือหาด
ทราย ที่แม่น้ำชีอนันมทาโน้น ด้วยประทีปนี้ การบูชารอยพระบาทของพระมุณี
นี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน
เทอญ.

คำบูชาข้าวพระ

อิมาณี สุปะพะยัญชนะเนนะ, โภชนะเนนะ, พุทฺธัง ปุเชมิ.

ข้าพเจ้า ขอบูชาพระพุทธรเจ้า ด้วยสุปพยัญชนะและโภชนะนี้.

คำบูชาข้าวพระอีกแบบหนึ่ง

อิมัง สุปะพะยัญชนะนะสัมปันนัง, สาลีนัง, โภชนะนानัญเจวะ, อุทะกัง
วะรัญจะ, พุทฺธัสสะ ปุเชมะ.

ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอบูชาซึ่งโภชนะแห่งข้าวสาลี พร้อมด้วยแกงและกับ
และน้ำอันใสประเสริฐ แต่พระพุทธรเจ้า.

คำลาข้าวพระ

เสสัง มังคะลัง ยาจามิ. ข้าพเจ้าขอส่วนที่เหลืออันเป็นมงคล.

คำถวายผ้าไตรจีวรอุทิศผู้ตาย

อิมาณี มะยัง ภันเต, ติจีวะราณี, อัยยัสสะ เทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง
ติจีวะระปุชาวิปาโก, อัมหากัง, มาตาปิตุอาทีนัง, ญาตีนัง, กาละกะตานัง,
สังวัตตะตุ, อัมหากัง, มาตาปิตุอาทะโย, ทานะปัตติง, ละภันตุ, อัมหากัง,
เจตะสา.

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอถวายไตรจีวรทั้งหลายเหล่านี้ แต่
ท่านผู้มีศีล ขอผลวิบากของการบูชาด้วยไตรจีวรทั้งหลายเหล่านี้ จงเป็นไปเพื่อ
ญาติทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้น ของข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอญาติมีมารดาบิดา
ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงได้รับส่วนบุญอันสำเร็จแต่ท่านมัยนี้ ตามความประสงค์
ของข้าพเจ้าทั้งหลายเทอญ.

คำถวายลูกนิมิตสีมา

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตานิ สีมานิมิตตานิ,
สะปะริวารานิ, พุทธัสสะ ปุชเชนัตถายะ, สังฆัสสะ นียยาเทมะ, สาธุ โน
ภันเต, อะยังพุทฺธัสสะ, ปุชเชนัตถายะ, สีมานิมิตตานิ, ทานัสสะ อานิสังโส,
อัมหากัญเจะ,
มาตาปีตุอาทีนัญเจะ, ปิยะชนานัง, ทิฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.
ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายลูกนิมิตสีมา พร้อมของบริวาร แต่พระสงฆ์ เพื่อเป็นพุทธบูชา ขออานิสงส์
แห่งการถวายลูกนิมิตสีมา เพื่อประโยชน์เป็นพุทธบูชา นี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย
จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลาย
มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายอาคารเรียนเพื่อบุตรหลาน

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง อะการัง,
สะปะริวารัง, กุละปุตตานิ, ลิปปุคคะหะณัตถายะ, พุทธะสาสะเน นียยาเทมะ,
สาธุ โน ภันเต, อะยัง กุละปุตตานิ, ลิปปุคคะหะณัตถายะ,
อะการะทานัสสะ, อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญเจะ,
ปิยะชนานัง, ทิฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.
ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายอาคารหลังนี้ พร้อมกับของบริวาร ไว้ในพระพุทธศาสนา เพื่อประโยชน์
เป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนของเยาวชนทั้งหลาย ขออานิสงส์แห่งการถวายอาคาร
เพื่อประโยชน์เป็นที่ศึกษาเล่าเรียน ของเยาวชนทั้งหลายนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย
จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลาย
มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายโรงครัว

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง กัปปิยะกุฎ्ฐิง,
 สะปะริวารัง, จาคุททิสัสสะ, สังฆัสสะ, อาคะตานาคะตัสสะ, ะลัญชะนัตถายะ
 พุทธะสาสะเน, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง จาคุททิสัสสะ, สังฆัสสะ,
 อาคะตานาคะตัสสะ, ะลัญชะนัตถายะ, กัปปิยะกุฎ्ฐิยา, ทานัสสะ อานิสังโส,
 อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญเจะ, ปิยะชะนัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
 สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
 ถวายโรงครัวหลังนี้ พร้อมกับของบริวารไว้ในพระพุทธศาสนา เพื่อประโยชน์
 เป็นที่สำหรับใช้สอยของพระสงฆ์อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังไม่ได้มา ขอ
 อานิสงส์แห่งการถวายโรงครัว เพื่อประโยชน์เป็นสถานที่สำหรับใช้สอยของ
 พระสงฆ์อยู่ในทิศทั้ง ๔ ทั้งที่มาแล้วและยังไม่ได้มานี้ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จง
 เป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลาย มี
 มารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายศาลาโรงฉันภัตตาหาร

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง ภัตตะศาลัง,
 สะปะริวารัง, จาคุททิสัสสะ, สังฆัสสะ, อาคะตานาคะตัสสะ, ะลัญชะนัตถายะ
 พุทธะสาสะเน นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง จาคุททิสัสสะ, สังฆัสสะ,
 อาคะตานาคะตัสสะ, ะลัญชะนัตถายะ, ภัตตะศาลายะ, ทานัสสะ อานิสังโส,
 อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญเจะ, ปิยะชะนัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
 สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
 ถวายศาลาโรงฉันหลังนี้ พร้อมกับบริวารไว้ในพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นสถานที่
 สำหรับใช้สอย ของพระสงฆ์อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังไม่ได้มา ขอ

อานิสงส์แห่งการถวายศาลาโรงฉัน เพื่อประโยชน์เป็นสถานที่สำหรับใช้สอย
ของพระสงฆ์ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ทั้งที่มาแล้วและยังไม่ได้มานี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย
จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปวงชนทั้งหลาย
มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายโต๊ะอาหารพร้อมทั้งเก้าอี้

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง
มะหาทีฆะปีฐะกัง, สะโกจันัง, จาคุททิสัสสะ, สังฆัสสะ, อาคะตानาคะตัสสะ,
วะลัญชะนัตถายะ, อิมัสมิง อาวาเส, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง
จาคุททิสัสสะ, สังฆัสสะ, อาคะตानา-คะตัสสะ, วะลัญชะนัตถายะ,
มะหาทีฆะปีฐะกัสสะ, สะโกจันัสสะ, ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญเจะ,
มาตาปีตุอาทีนัญเจะ, ปิยะชะน่านัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.
ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายซึ่งโต๊ะอาหารพร้อมทั้งเก้าอี้นี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อประโยชน์เป็นเครื่อง
อาศัยใช้สอย ของพระสงฆ์ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังไม่ได้มา ขออานิสงส์
แห่งการถวายโต๊ะอาหารพร้อมทั้งเก้าอี้ เพื่อประโยชน์สำหรับใช้สอย ของ
พระสงฆ์ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ทั้งที่มาแล้วและยังไม่ได้มานี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จง
เป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปวงชนทั้งหลาย มี
มารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายหม้อ ระฆัง โปง

อิมัง ภันเต, คัณทิง, สะปะริวารัง, สังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน
ภันเต, สังโฆ, อิมัง คัณทิง, สะปะริวารัง, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง
หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายหม้อ (ระฆังหรือ
โปง) พร้อมทั้งของบริวารนี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับหม้อ พร้อมทั้ง

บริวารนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายหอระฆัง

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง คัมภีฆะรัง,
สะปะริวารัง, พุทธัสสะ ปุชเชนัตถายะ, พุทธะสาสะเน, นียยาเทมะ, สาธุ โน
ภันเต, อะยัง พุทธัสสะ, ปุชเชนัตถายะ, คัมภีฆะรังสะสะ, ทานัสสะ อานิสังโส,
อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญจะ ปิยะชนานัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ,
สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายหอระฆัง พร้อมกับบริวารนี้ ไว้ในพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นพุทธบูชา ของ
อานิสงส์แห่งการถวายหอระฆัง เพื่อเป็นพุทธบูชา นี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จง
เป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปiousชนทั้งหลาย มี
มารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายหอระฆังพร้อมทั้งระฆัง

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง คัมภีฆะรัง,
สะกัณทิง, พุทธัสสะ ปุชเชนัตถายะ, พุทธะสาสะเน, นียยาเทมะ, สาธุ โน
ภันเต, อะยัง พุทธัสสะ, ปุชเชนัตถายะ, คัมภีฆะรังสะสะ, สะกัณทิสสะ,
ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญจะ ปิยะชนานัง,
ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายหอระฆัง พร้อมทั้งระฆังรวมทั้งของบริวารนี้ ไว้ในพระพุทธศาสนา เพื่อ
เป็นพุทธบูชา ของอานิสงส์แห่งการถวายหอระฆัง พร้อมทั้งระฆังเพื่อเป็นพุทธ
บูชา นี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้า
ทั้งหลายด้วย แก่ปiousชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายไฟฟ้า

อิมัง ภันเต, วิชชุปะทีปิง, สะปะริวารัง, สังฆัสสะ, โอิโณชะยามะ, สาธุ
โน ภันเต, สังโฆ, อิมัง วิชชุปะทีปิง, สะปะริวารัง, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง,
ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายไฟฟ้า กับทั้งของ
บริวารนี้ แต่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับไฟฟ้า กังทั้งบริวารนี้ ของข้าพเจ้า
ทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายหอสมุด

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง อะการัง,
สะปะริวารัง, มะหาชะนัสสะ, นานาสิปปะปัณณานัง, สะโมสะระณัตถายะ,
พุททะสาสะเน นียยาเทมะ สาธุ โน ภันเต, อะยัง มะหาชะนัสสะ, นานา
สิปปะปัณณานัง, สะโมสะระณัตถายะ, อะการัสสะ, ทานัสสะ อานิสังโส,
อัมหากัญเจะ, มาตาปิตุอาทีนัญเจะ, ปิยะชะนานัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายหอสมุดหลังนี้ พร้อมของบริวารไว้ในพระพุทธานุชาสนา เพื่อประโยชน์เป็น
สถานที่รวบรวมหนังสือวิชาความรู้ต่าง ๆ เพื่อประชาชนทั่วไป ขออานิสงส์แห่ง
การถวายหอสมุดหลังนี้ เพื่อประโยชน์เป็นสถานที่รวบรวมหนังสือวิชาความรู้
ต่าง ๆ เพื่อประชาชนทั่วไป ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และ
ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปิตุชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย
ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายธรรมาสน์

อิมัง ภันเต, ชัมมาสะนัง, สะปะริวารัง, ภิกขุสังฆัสสะ, นียยาเทมะ, สาธุ
โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมัง ชัมมาสะนัง, สะปะริวารัง, ปะฏิคคัณหาตุ,
อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายธรรมาสน์ กับทั้ง
บริวารนี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับธรรมาสน์ กับทั้งบริวารนี้
ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาล
นานเทอญ.

คำถวายคัมภีร์พระไตรปิฎก

อิมานิ มะยัง ภันเต, เตปิฎกะกะปัณณานิ, สะปะริวารานิ, สังฆัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ เตปิฎกะกะปัณณานิ,
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายหนังสือคัมภีร์
พระไตรปิฎก กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับ
หนังสือคัมภีร์พระไตรปิฎก กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย
เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายคัมภีร์พระธรรม

มะยัง ภันเต, อิมัง สะปะริวารัง, โปฏฐะกะคันถัง, พะหุชะนะหิตายะ,
พะหุชะนะสุขายะ, มะหาเถเรหิ ยุตตัมปะยุตตัง, ชัมมิกัง ชัมมะลัทธัง,
จาตุททิสัสสะ, ภิกขุสังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ,
อิมัง สะปะริวารัง, โปฏฐะกะคันถัง, พะหุชะนะหิตายะ, พะหุชะนะสุขายะ,
มะหาเถเรหิ ยุตตัมปะยุตตัง, ชัมมิกัง ชัมมะลัทธัง, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง,
ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายซึ่งกัมภีร์พระธรรม
อันพระมหาเถระทั้งหลายชำระสอบทานแล้ว อันเกิดขึ้นโดยชอบธรรม อันได้มา
โดยธรรม กับทั้งบริวารนี้ แต่พระภิกษุสงฆ์ ผู้มีในทิศทั้งสี่ ขอพระภิกษุสงฆ์จง
รับซึ่งกัมภีร์พระธรรม อันพระมหาเถระทั้งหลาย ชำระสอบทานแล้ว อันเกิดขึ้น
โดยชอบธรรม อันได้มาโดยธรรม กับทั้งบริวารนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อ
ประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายพัคคม

อิมัง ภันเต, วิชณะวัตถัง, สะปะริวารัง, สังฆัสสะ, โอนโณชะยามะ,
สาธุ โน ภันเต, สังโฆ, อิมัง วิชณะวัตถัง, สะปะริวารัง, ปะฏิคคัณหาตุ,
อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายพัคคม กับทั้งของบริวาร
นี้ แต่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับซึ่งพัคคม กับทั้งของบริวารนี้ ของข้าพเจ้า
ทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายกลอง

อิมัง ภันเต, เภริง, สะปะริวารัง, สังฆัสสะ, นิยยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต,
สังโฆ, อิมัง เภริง, สะปะริวารัง, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง,
หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายกลอง กับทั้งของบริวาร
นี้ แต่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับกลอง กับทั้งของบริวารนี้ ของข้าพเจ้า
ทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายพรม

อิมัง ภันเต, โโกชะวัง, สะปะริวารัง, สังฆัสสะ, โอนโณชะยามะ, สาธุ โน

กันต, สังโฆ, อิมัง โภชะวัง, สะปะริวารัง, ปะภูคคัณหาตุ, อัมหากัง,
ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายพรม กับทั้งของบริวารนี้
แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับพรม กับทั้งของบริวารนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย
เพื่อโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายนาฬิกา

อิมัง กันต, ฆะฎิกายันตัง, สะปะริวารัง, สังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ
โน กันต, สังโฆ, อิมัง ฆะฎิกายันตัง, สะปะริวารัง, ปะภูคคัณหาตุ, อัมหากัง,
ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายนาฬิกาแขวน กับทั้งของ
บริวารนี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับนาฬิกาแขวน กับทั้งของบริวารนี้
ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาล
นานเทอญ.

คำถวายถ้วย ชาม

อิมานิ มะยัง กันต, สุปะชาระมัลลกะกาติปะริกขารานิ, สะปะริวารานิ,
สังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน กันต, สังโฆ, อิมานิ สุปะชาระมัลลกะกาติ
ปะริกขารานิ, สะปะริวารานิ, ปะภูคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
สุขายะ.

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายบริขารมีถ้วยและชาม
เครื่องใช้เป็นต้น กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์
จงรับบริขารมีถ้วยและชามเครื่องใช้เป็นต้น กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้
ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอด
กาลนานเทอญ.

คำถวายข้อฟ้าใบระกา

ยักเขม ภัณฑเต สังกโฆ, ปะภูชานาตุ, มะยัง ภัณฑเต, เอตัง กัณณิกัง,
สะปะริวารัง, พุทฺธัสสะ, ปุชเชนัตถายะ, สังกัสสะ, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภัณฑเต,
อะยัง พุทฺธัสสะ, ปุชเชนัตถายะ, กัณณิกายะ, ทานัสสะ อานิสังโส,
อัมหากัญญะวะ, มาตาปิตุอาทีนัญญะ, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังกวัตตะตุ.
ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายข้อฟ้า พร้อมทั้งใบระกา นี้ แด่พระสงฆ์ เพื่อเป็นพุทธานุชา ของอานิสงส์แห่ง
การถวายข้อฟ้าใบระกา เพื่อเป็นพุทธานุชา นี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อ
ประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอด
กาลนานเทอญ.

คำถวายพระพุทธรูป

ยักเขม ภัณฑเต สังกโฆ, ปะภูชานาตุ, มะยัง ภัณฑเต, อิมัง พุทฺธปะภูมิง,
พุทฺธะสาสะนิกานัง, พุทฺธานุสสะติยา, อุปปาทะนัตถายะ เจวะ,
อะภิวาทะนัตถายะ จะ, สังกัสสะ นียยาเทมะ, สาธุ โน ภัณฑเต, อะยัง พุทฺธะ
ปะภูมิมายะ, ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญญะวะ, มาตาปิตุอาทีนัญญะ,
ปิยะชะนानัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังกวัตตะตุ.
ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายพระพุทธรูปปฏิมา นี้ แด่พระสงฆ์ เพื่อประโยชน์แก่การเกิดพุทธานุสสติ และ
เพื่อประโยชน์ในการกราบไว้ ของพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ขออานิสงส์แห่งการ
มอบถวายพระพุทธรูปปฏิมา นี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และ
ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปิตุชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย
ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายเครื่องรับโทรทัศน์

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะภูชานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง
ทุระทัสสะนะยันตัง, สะปะริวารัง, มะหาชะนัสสะ, สาธาระณัตถายะ,
ภิกขุสังฆัสสะ, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง มะหาชะนัสสะ,
สาธาระณัตถายะ, ทุระทัสสะนะยันตัสสะ, ทานัสสะ อานิสังโส,
อัมหากัญเจะ, มาตาปิตุอาทีนัญเจะ, ปิยะชะนानัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายเครื่องรับโทรทัศน์ พร้อมกับของบริวารนี้ แต่พระภิกษุสงฆ์ เพื่อเป็น
ประโยชน์แก่มหาชน ขออานิสงส์แห่งการถวายเครื่องรับโทรทัศน์ เพื่อ
ประโยชน์ทั่วไปแก่มหาชนนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และ
ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปิตุชนทั้งหลายมีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย
ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายเครื่องรับวิทยุ

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะภูชานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง วิชขุปะฎีกคาหะ
กะยันตัง, สะปะริวารัง, มะหาชะนัสสะ, สาธาระณัตถายะ, อิมัสสิง ฐาเน,
ภิกขุสังฆัสสะ, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง มะหาชะนัสสะ, สาธา
ระณัตถายะ, วิชขุปะฎีกคาหะกะยันตัสสะ, ทานัสสะ อานิสังโส,
อัมหากัญเจะ, มาตาปิตุอาทีนัญเจะ, ปิยะชะนानัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ,
สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายเครื่องรับวิทยุ พร้อมกับของบริวารนี้ไว้ ณ สถานที่นี้ แต่พระภิกษุสงฆ์
เพื่อเป็นประโยชน์แก่มหาชน ขออานิสงส์แห่งการถวายเครื่องรับวิทยุ เพื่อ
ประโยชน์ทั่วไปแก่มหาชนนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และ

ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลายมีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย
ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายยาแก้ไข้ต่าง ๆ

อิมานิ มะยัง ภันเต, เกสัชชานิ, สะปะริวารานิ, สังฆัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, สังโฆ, อิมานิ เกสัชชานิ, สะปะริวารานิ,
ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายยาแก้ไข้ กับทั้ง
บริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระสงฆ์ ขอพระสงฆ์จงรับยาแก้ไข้ กับทั้งบริวาร
ทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้า
ทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายอัฐบริขาร

อิมานิ มะยัง ภันเต, อัฐฐะปะริขารานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ อัฐฐะปะริขารานิ,
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายเครื่องอัฐบริขาร กับ
ทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับเครื่อง
อัฐบริขาร กับทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และ
ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายผ้ามาณ

อิมานิ มะยัง ภันเต, สาณิวัตถานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ สาณิวัตถานิ,
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าม่าน กับทั้ง
บริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าม่าน กับทั้ง
บริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่
ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายผ้าปูที่นอน

อิmani มะยัง ภันเต, ปัจฉัตถะระณานิ, สะปะริวารานิ, จาคุททิสัสสะ,
ภิกขุสังฆัสสะ, อาคะตานุคคะตัสสะ, วัณณะชเนตถายะ, อิมัสมิง อาวาเส,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ ปัจฉัตถะระณานิ,
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญเจะ,
ปิยะชะนानัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าปูที่นอน พร้อม
กับบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อประโยชน์เป็นเครื่องใช้สอย ของ
พระภิกษุสงฆ์ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังมีได้มา ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าปู
ที่นอน พร้อมกับบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และ
ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย
ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายผ้าห่มนอน

อิmani มะยัง ภันเต, สะยะนะปะรุปะนานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ สะยะนะปะรุปะนานิ,
สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญเจะ,
ปิยะชะนानัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายผ้าห่มนอน พร้อม
ทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับผ้าห่มนอน
พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และ

ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายมุ้ง

อิมา มะยัง ภันเต, มะกะสะกุฎีกา, สะปะริวารา, จาคุททิสัสสะ,
ภิกขุสังฆัสสะ, อาคะตานุคคะตัสสะ, วัละัญชนะนัตถายะ, อิมัสมิง อาวาเส,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมา มะกะสะกุฎีกา,
สะปะริวารา, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญจะ,
ปิยะชะนัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายมุ้ง พร้อมกับบริวาร
ทั้งหลายเหล่านี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อประโยชน์เป็นเครื่องใช้สอย ของพระภิกษุ
สงฆ์ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังมีได้มา ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับมุ้ง พร้อมกับ
บริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่
ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนาน
เทอญ.

คำถวายเตียงนอน

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง มัญจัง,
สะปะริวารัง, จาคุททิสัสสะ, ภิกขุสังฆัสสะ, อาคะตานุคคะตัสสะ,
วัละัญชนะนัตถายะ, อิมัสมิง อาวาเส นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง
จาคุททิสัสสะ, ภิกขุสังฆัสสะ, อาคะตานุคคะตัสสะ, วัละัญชนะนัตถายะ,
มัญจะทานัสสะ, อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญจะ,
ปิยะชะนัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายเตียงนอน พร้อมกับบริวารนี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อประโยชน์เป็นเครื่องใช้
สอย ของพระภิกษุสงฆ์ ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังมีได้มา ขออานิสงส์

แห่งการถวายเตียงนอน เพื่อประโยชน์เป็นเครื่องใช้สอย ของพระภิกษุสงฆ์ ผู้
อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังมีได้มานี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไป เพื่อ
ประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปวงชนทั้งหลาย มีมารดาบิดา
เป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายหมอน

อิmani มะยัง ภันเต, พิมโพะหนานิ, สะปะริวารานิ, จาคุททิสัสสะ
ภิกขุสังฆัสสะ, อาคะตานุคัสสะ, วัณณะชัตถายะ, อิมัสมิง อวาเส,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิmani พิมโพะหนานิ,
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญเจะ,
ปิยะชะนัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายหมอน พร้อมกับ
บริวารทั้งหลายเหล่านี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อประโยชน์เป็นเครื่องใช้สอย ของ
พระภิกษุสงฆ์ ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังมีได้มา ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ
หมอน พร้อมทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และ
ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปวงชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย
ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายเสื่อ

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตานิ ภูมัตถะระณานิ,
สะปะริวารานิ, จาคุททิสัสสะ, ภิกขุสังฆัสสะ, อาคะตานุคัสสะ,
วัณณะชัตถายะ, อิมัสมิง อวาเส นิยยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง
จาคุททิสัสสะ, ภิกขุสังฆัสสะ, อาคะตานุคัสสะ, วัณณะชัตถายะ,
ภูมัตถะระณัง, ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญ
เจะ, ปิยะชะนัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ ถวายเสื่อ พร้อมกับบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อประโยชน์เป็น เครื่องใช้สอย ของพระภิกษุสงฆ์ ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังมีได้มา ขอ อานิสงส์แห่งการถวายเสื่อ เพื่อประโยชน์เป็นเครื่องใช้สอย ของพระภิกษุสงฆ์ ผู้อยู่ในทิศทั้งสี่ ที่มาแล้วและยังมีได้มานี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไป เพื่อ ประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปิตุชนทั้งหลาย มีมารดาบิดา เป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายไม้กวาด

อิมา มะยัง ภันเต, สัมมชชะนियो, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมา สัมมชชะนियो,
สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายไม้กวาด พร้อมทั้ง บริวารทั้งหลายเหล่านี้ แต่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับไม้กวาด พร้อมทั้ง บริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายร่ม

อิมานิ มะยัง ภันเต, ฉัตตานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ ฉัตตานิ, สะปะริวารานิ,
ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายร่ม พร้อมทั้งบริวาร ทั้งหลายเหล่านี้ แต่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับร่ม พร้อมทั้งบริวาร ทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้า ทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายรองเท้า

อิมา มะยัง ภันเต, อุปาหะนา, สะปะริวารา, ภิกขุสังฆ์สสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมา อุปาหะนา, สะปะริวารา,
ปะฎีกคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.
ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายรองเท้า พร้อมทั้ง
บริวารทั้งหลายเหล่านี้ แด่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับรองเท้า พร้อม
ทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่
ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนาน เทอญ.

คำถวายถ้ำน้ำหรือตุ่มน้ำ

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง ปานียะภาชะนัง,
สะปะริวารัง, จาคุททิสัสสะ, ภิกขุสังฆ์สสะ, อาคะตानาคะตัสสะ,
วะลัญชะนัตถายะ, อิมัสมิง อาวาเส, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง
จาคุททิสัสสะ, ภิกขุสังฆ์สสะ, อาคะตानาคะตัสสะ, วะลัญชะนัตถายะ,
ปานียะภาชะนัตถะ, ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญจะ,
ปิยะชะนานัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตาตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงทราบ ว่า ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถ้ำน้ำ (ถ้ำน้ำ) พร้อมกับของบริวารนี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อประโยชน์เป็น
เครื่องใช้สอย ของพระภิกษุสงฆ์ ผู้อยู่ในทิศทั้ง ๔ ทั้งที่มาแล้วและยังไม่มีมา ขอ
อานิสงส์แห่งการถวายตุ่มน้ำ (ถ้ำน้ำ) เพื่อประโยชน์เป็นเครื่องใช้สอย ของ
พระภิกษุสงฆ์ ผู้อยู่ในทิศทั้ง ๔ ทั้งที่มาแล้วและยังมีได้มานี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย
จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งด้วย แก่ปิตุชนทั้งหลาย มี
มารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนาน เทอญ.

คำถวายพานแว่นฟ้า

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะภูชานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง
ทิพพะสักการูปะธานัง, สะปะริวารัง, พุทธัสสะ ปุชะนัตถายะ, อิมัสมิง
อาวาเส, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง พุทธัสสะ, ปุชะนัตถายะ,
ทิพพะสักการูปะธานัสสะ, ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญเจะ,
มาตาปิตุอาทีนัญจะ, ปิยะชะนानัง, ทิฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.
ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายพานแว่นฟ้า พร้อมทั้งบริวารนี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อเป็นพุทธบูชา ขอ
อานิสงส์แห่งการถวายพานแว่นฟ้า เพื่อเป็นพุทธบูชา นี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จง
เป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลายมี
มารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายโต๊ะหมู่บูชา

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะภูชานาตุ, มะยัง ภันเต, อิมัง ปุชาสักการูปะ
ธานะปิฐัง, สะปะริวารัง, พุทธัสสะ ปุชะนัตถายะ, อิมัสมิง อาวาเส,
สังฆัสสะ นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง พุทธัสสะ ปุชะนัตถายะ,
ปุชาสักการูปะธานะปิฐัสสะ, ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญเจะ,
มาตาปิตุอาทีนัญจะ, ปิยะชะนानัง, ทิฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.
ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายโต๊ะหมู่บูชา พร้อมทั้งบริวารนี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อเป็นพุทธบูชา ขอ
อานิสงส์แห่งการถวายโต๊ะหมู่บูชา เพื่อเป็นพุทธบูชา นี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จง
เป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลายมี
มารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายขุมประตู่

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะภูชานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง
ทวาระโกฏฐะกัง, สะปะริวารัง, พุทธัสสะ ปุชะนัตถายะ, สังฆัสสะ
นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง พุทธัสสะ ปุชะนัตถายะ,
ทวาระโกฏฐะกัสสะ, อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปิตุอาทีนัญจะ,
ปิยะชะนानัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายขุมประตู่ พร้อมทั้งบริวารนี้ แด่พระสงฆ์ เพื่อเป็นพุทธานุชา ขออานิสงส์
แห่งการถวายขุมประตู่ เพื่อเป็นพุทธานุชา นี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อ
ประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปiousชนทั้งหลายมีมารดาบิดา
เป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายศาลาการเปรียญ

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะภูชานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง ชัมมะสะภาสาลัง,
สะปะริวารัง, พุทธะสาสะนิกานัง, ชัมมะสะวะนาทีปุญญะกะระณัตถายะ,
พุททะสาสะเน, นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง พุทธะสาสะนิกานัง,
ชัมมะสะ-วะนาทีปุญญะกะระณัตถายะ, ชัมมะสะภาสาละยะ, ทานัสสะ
อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปิตุอาทีนัญจะ, ปิยะชะนानัง, ทีฆะรัตตัง,
หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายศาลาการเปรียญหลังนี้ พร้อมทั้งบริวาร ไว้ในพระพุทธศาสนา เพื่อ
ประโยชน์เป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล มีการฟังธรรมเป็นต้น สำหรับ
พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ขออานิสงส์แห่งการถวายศาลาการเปรียญ เพื่อ
ประโยชน์เป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล มีการฟังธรรมเป็นต้น สำหรับ
พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย นี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และ

ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายสัปทน

ยักเฆ ภันเต สังโฆ, ปะฏิขานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง มะหาลัตถัง, สะปะริวารัง, พุทธัสสะ ปุชเชนัตถายะ, อิมัสมิง อวาเส, สังฆัสสะ นียาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง พุทธัสสะ ปุชเชนัตถายะ, มะหาลัตถัสสะ, ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปิตุอาทีนัญเจะ, ปิยะชนานัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ ถวายสัปทน พร้อมทั้งบริวารนี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อเป็นพุทธานุชา ขออานิสงส์ แห่งการถวายสัปทน เพื่อเป็นพุทธานุชาของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อ ประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลายมีมารดาบิดา เป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายข้าวเปลือก

อิมานิ มะยัง ภันเต, รัญญานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ รัญญานิ, สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวายข้าวเปลือก กับทั้ง บริวารทั้งหลายเหล่านี้ แต่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับข้าวเปลือก กับ ทั้งบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายเชิงเทียน

ยักเฒ่า กัณฑ์ สักโขม, ประภูษานาคู, มะยัง กัณฑ์, อิมัง ปะทีปุปะธานะ-
ยุคัง, สะปะริวารัง, พุทธัสสะ ปุชณะนัตถายะ, อิมัสมิง อาวาเส, นียยาเทมะ,
สาธุ โน กัณฑ์, อะยัง พุทธัสสะ ปุชณะนัตถายะ, ปะทีปุปะธานะยุคัสสะ,
ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปิตุอาทีนัญจะ, ปิยะชะนัง,
ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายเป็นเทียนคู่นี้ พร้อมทั้งของบริวารนี้ ไว้ในอาวาสนี้ เพื่อเป็นพุทธบูชา ขอ
อานิสงส์แห่งการถวายเชิงเทียนคู่นี้ เพื่อเป็นพุทธบูชา นี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จง
เป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปวงชนทั้งหลายมี
มารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายตู้ตั้งพัศคสมณศักดิ์

เอตัง มะยัง กัณฑ์, ยะสะวีชะนีมัญชุสัง, สะปะริวารัง, อัยยัสสะ,
โอโณชะยามะ, สาธุ โน กัณฑ์, อัยโย, เอตัง ยะสะวีชะนีมัญชุสัง, สะปะริวารัง
ปะภูคคัณหาตุ, อัมหากัญเจะ, มาตาปิตุอาทีนัญจะ, ปิยะชะนัง, ทีฆะรัตตัง,
หิตายะ, สุขายะ.

ข้าแต่พระท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบถวายเป็นตู้ตั้งพัศค
พร้อมกับของบริวารนี้ แด่พระคุณเจ้า ขอพระคุณเจ้าจงรับตู้พัศค พร้อมกับของ
บริวารนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย
ด้วย แก่ปวงชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายตู้เขียน

ยักเฒ่า กัณฑ์ สักโขม, ประภูษานาคู, มะยัง กัณฑ์, เอตัง สีตะละกะระ
มัญชุสัง, สะปะริวารัง, จาคุททิสัสสะ, ภิกขุสังฆัสสะ, อาคะตานุคคะตัสสะ,
วะลัญชะนัตถายะ, อิมัสมิง ฐาเน, นียยาเทมะ, สาธุ โน กัณฑ์, อะยัง

จาทุททิสัสสะ, ภิกขุสังฆัสสะ, อาคะตานุคคะตัสสะ, วัชฌณชะนัตถายะ,
ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญญะ, มาตาปิตุอาทีนัญจะ, ปิยะชะนัง,
ทีฆรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงทราบทั่ว ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายตั้งขึ้น พร้อมกับของบริวารนี้ ไว้ ณ สถานที่นี้ เพื่อประโยชน์เป็นเครื่องใช้
สอย ของพระภิกษุสงฆ์ ผู้อยู่ในทิศทั้ง ๔ ทั้งที่มาแล้วและยังไม่มีมา ขออานิสงส์
แห่งการถวายตั้งขึ้น เพื่อประโยชน์เป็นเครื่องใช้สอย ของพระภิกษุสงฆ์ ผู้อยู่ใน
ทิศทั้ง ๔ ทั้งที่มาแล้วและยังมีได้มานี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อ
ประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย แก่ปวงชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็น
ต้นด้วย ตลอดกาลนาน เทอญ.

คำถวายเครื่องเสียง

ยัคฆะ ภันเต สังโฆ, ปะฎิจานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง โฆสะนายันตัง,
สะปะริวารัง, พุทธะสาสะนิกานัง, ชัมมะเทสะนุปะกะระณัตถายะ, สังฆัสสะ
นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง พุทธะสาสะนิกานัง, ชัมมะเทสะนุปะกะ-
ระณัตถายะ, โฆสะนายันตัสสะ, ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญญะ,
มาตาปิตุอาทีนัญจะ, ปิยะชะนัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายเครื่องเสียง พร้อมกับบริวารนี้ แด่พระสงฆ์ เพื่อประโยชน์เป็นอุปกรณ์แก่
การแสดงธรรม แก่พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ขออานิสงส์แห่งการถวายเครื่อง
ขยายเสียง เพื่อประโยชน์เป็นอุปกรณ์แก่การแสดงธรรม แก่พุทธศาสนิกชน
ทั้งหลายนี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่
ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปวงชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนาน
เทอญ.

คำถวายเทียนพรรษา

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะภูชานาตุ, มะยัง ภันเต, เอตัง ปะทีปะยุคัง,
สะปะริวารัง, เตมาสัง พุทธัสสะ, ปุชณะนัตถายะ, อิมัสมิง อุโปสะถาคาเร,
นียยาเทมะ, สาธุ โน ภันเต, อะยัง เตมาสัง, พุทธัสสะ ปุชณะนัตถายะ,
ปะทีปะยุคัสสะ, ทานัสสะ อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญจะ,
ปิยะชะนानัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายเทียนพรรษา พร้อมกับของบริวาร ใน ณ โรงอุโบสถนี้ เพื่อเป็นพุทธบูชา
ตลอดพรรษา ขออานิสงส์แห่งการถวายเทียนพรรษา เพื่อเป็นพุทธบูชาตลอด
พรรษานี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้า
ทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลาย มีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนานเทอญ.

คำถวายแจกัน

ยัคเข ภันเต สังโฆ, ปะภูชานาตุ, มะยัง ภันเต, อิมานิ ปุप्พะภาชะนานิ
สะปะริวารานิ, พุทธัสสะ ปุชณะนัตถายะ, อิมัสมิง อาวาเส, นียยาเทมะ, สาธุ
โน ภันเต, อะยัง พุทธัสสะ ปุชณะนัตถายะ, ปุप्พะภาชะนानัง, ทานัสสะ
อานิสังโส, อัมหากัญเจะ, มาตาปีตุอาทีนัญจะ, ปิยะชะนानัง, ทีฆะรัตตัง,
หิตายะ, สุขายะ, สังวัตตะตุ.

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงรับทราบ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอมอบ
ถวายแจกันสำหรับใส่ดอกไม้ พร้อมทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้ ไว้ในอาวาส
นี้ เพื่อเป็นพุทธบูชา ขออานิสงส์แห่งการถวายแจกันสำหรับใส่ดอกไม้ เพื่อเป็น
พุทธบูชาของข้าพเจ้าทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อประโยชน์และความสุข แก่
ข้าพเจ้าทั้งหลายด้วย แก่ปियชนทั้งหลายมีมารดาบิดาเป็นต้นด้วย ตลอดกาลนาน
เทอญ.

แนวคิดเชิงพุทธเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์

ทุกคนที่เกิดมาในโลกย่อมปรารถนาความสุขทั้งนั้น ทั้งความสุขทางกายความสุขทางใจ ความสุขของคนธรรมดาสามัญจะเกิดขึ้นอย่างอย่างน้อยต้องมี ปัจจัยพื้นฐาน ๔ ประการ คือ

๑. อาหาร เป็นปัจจัยพื้นฐานประการแรก อาหารคือสิ่งที่คนหรือสัตว์บริโภค กลืนกินเข้าไปแล้วทำให้หายใจหรือบรรเทาความหิวลงได้ มีความสำคัญเป็นอันดับที่หนึ่ง ต่อการดำรงชีวิตอยู่ของสรรพสัตว์ ดังที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ในสามเณรปัญหา (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๕) ว่า “อะไรเรียกว่าหนึ่ง สิ่งที่เรียกว่าหนึ่งคือ สัตว์ทั้งปวงดำรงอยู่ได้เพราะอาหาร” เพราะคนหรือสัตว์ที่หิวในทางพระพุทธศาสนาจัดเป็นผู้ที่มีโรคหาคความ สุขไม่ได้ ดังมีพระพุทธพจน์ตรัสรับรองไว้ในคัมภีร์ธรรมบท ขุททกนิกาย (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๕) ว่า “**ขิมจฺจมา ปรมมา โรคา : ความหิวเป็นโรคอย่างยิ่ง**” สัตว์บางชนิดดำรงชีวิตอยู่ด้วยการกินสัตว์อื่นเป็นอาหาร สัตว์บางชนิดกินแต่พืช สัตว์บางชนิดกินเนื้อสัตว์อื่นที่ตายแล้ว แต่สรุปลงเป็นสองประเภท คือ การประกอบอาชีพที่เรียกว่า **สัมมาชีพ** กับ **มิจฉาชีพ** สัมมาชีพ เป็นการทำมาหากินโดยสุจริต ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ส่วนมิจฉาชีพ คือการทำมาหากินในทางทุจริต เบียดเบียนผู้อื่นให้เดือนร้อน ซึ่งจัดเข้าในลักษณะแห่งกาสรทำบาปเพราะอาหาร หรือทำชั่วเพราะเห็นแก่กิน

๒. เครื่องนุ่งห่ม คือวัตถุอารมณ์สำหรับปกปิดอวัยวะร่างกายให้อบอุ่น นอกจากจะป้องกันสัตว์เล็กตัวแมลงและสัตว์มีพิษทั้งหลายแล้ว ยังเป็นเครื่องประดับตกแต่งร่างกายให้ดูดีมีวัฒนธรรม และทำให้คนเรารู้สึกว่าตนเป็นสัตว์มีอารยะธรรมรู้จักนุ่งห่มปกปิดอวัยวะสงวนที่ควรปกปิดหรือควรอายอีกด้วย เครื่องนุ่งห่มจะช่วยปรับอุณหภูมิในตัวคนให้ปกติไม่เจ็บป่วยง่าย ในทรรศนะทางพระพุทธศาสนาก็ได้ให้ความสำคัญกับเครื่องนุ่งห่มในฐานะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำหรับมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นบรรพชิตหรือนักบวชหรือคฤหัสถ์หรือประชาชนชาวบ้าน อีกทั้งยังถือว่าการถวายจีวรเครื่องนุ่งห่มแก่พระภิกษุสามเณรหรือการบริจาคเสื้อผ้าเป็นทานแก่คนที่ต้องการเสื้อผ้ามีอันสงฆ์เหมือนกับเป็นการให้วรรณะคือผิวพรรณหรือชื่อเสียงเกียรติคุณทั้งแก่ผู้รับและผู้ให้ ดังมีพระพุทธพจน์

ตรัสรับรองไว้ในคัมภีร์สังยุตติกาย สคาถวรรค (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๕) ว่า “วตฺถุโท โหติ วณฺณโท ผู้ให้ผ้าชื่อว่าให้วรรณะ” คำกล่าวที่ว่า ใ้กงามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง ก็เป็นคำกล่าวที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเครื่องนุ่งห่มอย่างเด่นชัด ดังนั้น เครื่องนุ่งห่มจึงถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับชีวิตมนุษย์

๓. **ที่อยู่อาศัย** หมายถึงที่พักอาศัย กิน นอน ขับถ่าย และหรือสืบเผ่าพันธุ์ตามธรรมชาติของคนเราให้เป็นไปโดยสะดวกสบายและปลอดภัย โดยสามารถป้องกันลม ฝน แดด สัตว์ร้าย และปรับอุณหภูมิให้สบายและเป็นที่พักผ่อนอันสงบสุขในชีวิต ส่วนตัวของแต่ละคน ซึ่งเรียกง่าย ๆ ว่าบ้าน นับเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญประการหนึ่งซึ่งคนเราจำต้องมี เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความมั่นคงในชีวิตส่วนตัวและครอบครัว เพราะคนที่มีบ้านที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองย่อมจะมีความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตประจำวันทุกด้านคุดอยู่ในวิมานเลยทีเดียว ดังคำกล่าวที่ว่า “บ้านคือวิมานของเรา” คนใดยังไม่มีที่อยู่อาศัยที่แน่นอนย่อมจะขาดความมั่นคงทางชีวิต ครอบครัว ต้องเร่ร่อน รอนแรมไปในที่ต่าง ๆ เรียกว่าอยู่ไม่เป็นสุข ถูกไล่ถูกรังเกียจรังแกอยู่เสมอ เมื่อมองในทรรศนะทางพระพุทธศาสนา ได้ยกย่องการถวายที่อยู่อาศัยแด่พระภิกษุสามเณรเพื่อเป็นสถานที่ประพฤติพรหมจรรย์หรือบำเพ็ญสมณธรรมว่าเป็นอัครทาน (การให้สิ่งที่ดีเลิศ) ความข้อนี้มีพระพุทธพจน์ในเสนาสนขันธกะ พระวินัยปิฎก จุลวรรค ทุติยภาค (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๙) ตรัสรับรองไว้ โดยพระพุทธองค์ตรัสอนุโมทนาแก่นาถปิณฑิก เศรษฐีซึ่งมีศรัทธาแรงกล้าถวายสวนที่ขอซื้อจากเชื้อพระวงศ์แห่งนครสาวัตถีนามว่าเขต มาสร้างอุทิศเป็นมหาวิหารสังฆารามหรือวัดไว้ในพระพุทธศาสนาว่า

“วิหารคือที่อยู่อาศัยย่อมป้องกันหนาว ร้อน สัตว์ร้าย ุง ยุง ลม เจือละอองน้ำ และฝนได้ วิหารยังป้องกันลมและแดดอันแรงกล้าที่เกิดขึ้นได้ การถวายวิหารแก่สงฆ์เพื่อหลักเรือนอยู่ เพื่อความสุข เพื่อเพ่งพิจารณาและเพื่อเห็นแจ้งธรรม (เข้าสมาธิ – วิปัสสนา) พระพุทธเจ้าทั้งหลายทรงสรรเสริญว่าเป็นทานอันเลิศ เพราะเหตุนั้น คนผู้ฉลาดเมื่อเล็งเห็นประโยชน์ตน พึงสร้างวิหารอันรื่นรมย์ นิมนต์ให้ภิกษุทั้งหลายผู้เป็นพหูสูตรออยู่ในวิหารนี้เถิด อนึ่ง พึงถวาย ข้าว น้ำ ผ้า และเสนาสนะอันเหมาะสมแก่พวกภิกษุผู้ปฏิบัติตรงด้วยใจที่เลื่อมใส ซึ่งภิกษุเหล่านั้นจะแสดงธรรมอันเป็นเครื่องบรรเทาสรรพทุกข์ให้รู้ทั่วถึงแล้วจะเป็นพลวปัจจัยให้บรรลุถึงพระนิพพานได้ในที่สุด”

ดังนั้น ที่อยู่อาศัยจึงถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานสำหรับที่มนุษย์ทุกคน จำต้องมีหรือแสวงหาให้เกิดมีเพื่อความสุขของตน

๔. ยารักษาโรค โดยเหตุที่โรคภัยไข้เจ็บเป็นทุกข์ประจำสังขารของคนและสัตว์ ดังนั้น เมื่อมีโรคมาเบียดเบียนก็จำเป็นต้องอาศัยสิ่งที่มาแก้หรือมาบรรเทาให้หายจากโรค ซึ่งเรียกสิ่งนั้นในภาษาพระว่า *คิลานเภสัช* เรียกในภาษาชาวบ้านว่า *ยารักษาโรค* ลักษณะของโรคมี ๓ ลักษณะ คือบางชนิด รักษาหรือไม่รักษาก็หาย บางชนิด รักษาจึงหาย ไม่รักษาตาย บางชนิด รักษาหรือไม่รักษาก็ตายสถานเดียว ดังนั้น เภสัชหือยาจึงจำเป็นแก่โรค ๒ ลักษณะแรก อาจเป็นยาแผนโบราณหรือแผนปัจจุบันก็ได้ ยาที่ใช้ถูกส่วนย่อมช่วยให้หายขาดจากโรคได้เป็นอย่างดี เมื่อคนเราไม่มีโรค สุขภาพกายและสุขภาพจิตย่อมปลอดโปร่งแจ่มใสเหมาะแก่การทำงานและประกอบอาชีพต่าง ๆ โดยสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ การไม่มีโรคภัยไข้เจ็บมาเบียดเบียนในภพภวทางพระพุทธศาสนา จึงถือว่าเป็นลาภอันประเสริฐ คือเป็นการได้สิ่งที่ดีหรือเป็นกำไรของชีวิต ดังมีพระพุทธพจน์ตรัสรับรองไว้ในคัมภีร์ธรรมบท (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๕) ว่า “*อาโรคฺยุปรมา ลาภา ความไม่มีโรคเป็นลาภอย่างยิ่ง*” และในคัมภีร์พระวินัยปิฎก พระพุทธองค์ก็ทรงอนุญาตให้พระภิกษุฉันสิ่งที่เป็เภสัชทั้ง ๕ คือ เนยใส เนยข้น น้ำมัน น้ำผึ้ง น้ำอ้อย ที่ศรัทธาประชาชนนำมาถวายได้ตลอดเวลาทั้งในกาลและวิกาลโดยไม่ต้องอาบัติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของโรคว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของคนเราให้มีความสุข เพราะความสุขพื้นฐานประการหนึ่งของคนเรา ก็คือการมีสุขภาพดีนั่นเอง

แนวคิดจากความสุขของชีวิตมนุษย์

นอกจากปัจจัยพื้นฐานสำคัญของมนุษย์ทั้ง ๔ ประการดังกล่าวนี้แล้ว ในภพภวทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจ พระพุทธองค์ยังได้ทรงแสดงความสุขอันชอบธรรมที่ประชาชนชาวบ้านควรมีไว้ ๔ ประการ คือ สุขเกิดแต่การมีทรัพย์ สุขเกิดแต่การจ่ายทรัพย์บริโภค สุขแต่การไม่ต้องเป็นหนี้ และ สุขเกิดแต่การประกอบกิจการที่ปราศจากโทษ ดังพุทธพจน์ที่ตรัสกับกับอนาถปิณฑิกเศรษฐี คฤหบดีผู้

ยอดอุบาสกในอรรณาสูตฺร กัมภีร์อังคตฺตฺรนิกาย จตุกกนิบาต พระสุตตันตปิฎก (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๑ : อัง.จตุกก.๒๑/๖๒) ความว่า

“คฤหบดี สุข ๔ ประการนี้ อันคฤหัสถ์ผู้ครองเรือนพึงได้รับตามกาลตามสมัย สุข ๔ ประการ คือ

- (๑) **อติสุข** สุขเกิดแต่การมีทรัพย์
- (๒) **โภคสุข** สุขเกิดแต่การจ่ายทรัพย์บริโภค
- (๓) **อนนสุข** สุขเกิดแต่การไม่เป็นหนี้
- (๔) **อนวัชชสุข** สุขเกิดแต่การเป็นผู้ปราศจากโทษ

อติสุขเป็นอย่างไร คือ กุลบุตรในโลกนี้ย่อมมีโภคทรัพย์ที่เขาหามาได้ด้วย ความขยันหมั่นเพียร ตั้งสมใจด้วยกำลังแขน อาบเหงื่อได้มา ประกอบด้วยธรรม ได้มา โดยธรรม เขาย่อมได้รับความสุขโสมนัสว่า “เรามีโภคทรัพย์ที่เราหามาได้ด้วย ความขยันหมั่นเพียร ตั้งสมใจด้วยกำลังแขน อาบเหงื่อได้มา ประกอบด้วยธรรม ได้มาโดย ธรรม”

โภคสุขเป็นอย่างไร คือ กุลบุตรในโลกนี้ย่อมใช้จ่ายโภคทรัพย์ที่เขาหามาได้ด้วย ความขยันหมั่นเพียร ตั้งสมใจด้วยกำลังแขน อาบเหงื่อได้มา ประกอบด้วยธรรม ได้มา โดยธรรม กินใช้บ้าง ทำบุญต่าง ๆ บ้าง เขาย่อมได้รับความสุขโสมนัสว่า “เรามีโภค ทรัพย์ที่เราหามาได้ด้วย ความขยันหมั่นเพียร ตั้งสมใจด้วยกำลังแขน อาบเหงื่อได้มา ประกอบด้วยธรรม ได้มาโดยธรรม กินใช้บ้าง ทำบุญต่าง ๆ บ้าง”

อนนสุขเป็นอย่างไร คือ กุลบุตรในโลกนี้ย่อมไม่เป็นหนี้อะไร ๆ ของใคร ๆ ไม่ว่าน้อยหรือมาก เขาย่อมได้รับความสุขโสมนัสว่า “เราไม่เป็นหนี้อะไร ๆ ของใคร ๆ ไม่ว่าน้อยหรือมาก”

อนวัชชสุขเป็นอย่างไร คือ อริยสาวกในธรรมวินัยนี้เป็นผู้ประกอบด้วย กายกรรม วาจกรรม มโนกรรมที่ไม่มีโทษ เขาย่อมได้รับความสุขโสมนัสว่า “เรา ประกอบด้วยกายกรรม วาจกรรม มโนกรรมที่ไม่มีโทษ”

ความสุขตามพระพุทธพจน์ทั้ง ๔ ประการนี้เรียกว่า **สุขของคฤหัสถ์** หมายถึง สุขคือความสบายกายสบายใจของชาวบ้าน ความสุขที่ชาวบ้านควรพยายามเข้าถึงให้ได้

สม่ำเสมอ หรือความสุขอันชอบธรรมที่ผู้ครองเรือนพึงมี ซึ่งชีวิตของภฤหัสถ์จะสมบูรณ์ได้ก็เพราะสุข ๔ อย่างนี้ คือ

๑. **อติสุข** สุขเกิดแต่ความมีทรัพย์ หมายถึงความภูมิใจ อิ่มเอิบใจว่าตนมีโภคทรัพย์ที่ได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรง ความขยันหมั่นเพียรของตนและโดยชอบธรรม บุคคลที่ขยันทำงานเก็บเงินเก็บทองไว้ได้เป็นจำนวนพอเพียง ย่อมมีความสุขสบายใจภูมิใจในความพยายามของตน

๒. **โภคสุข** สุขเกิดแต่การจ่ายทรัพย์บริโภค หมายถึงความภูมิใจ อิ่มเอิบใจว่าตนได้ใช้ทรัพย์ที่ได้มาโดยชอบธรรมนั้นเลี้ยงชีพ เลี้ยงผู้ควรเลี้ยง และบำเพ็ญประโยชน์

๓. **อนนสุข** สุขเกิดแต่ความไม่ต้องเป็นหนี้ หมายถึง ความภูมิใจ อิ่มเอิบใจว่าตนเป็นไท ไม่มีหนี้สินติดค้างใคร ความไม่เป็นหนี้เป็นสุขอย่างไรนั้น คนที่ไม่เป็นหนี้เท่านั้นที่รู้สึกได้ และความเป็นหนี้เป็นทุกข์อย่างไร คนเป็นหนี้เท่านั้นถึงจะรู้ว่าทุกข์ ดังพุทธพจน์ว่า “อิมทานัน ทุกฺขํ โลกํ : การกู้หนี้เป็นทุกข์ในโลก” ฉะนั้น การไม่เป็นหนี้จึงนับว่าเป็นความสุขสำคัญประการหนึ่ง

๔. **อนวัชสุข** สุขเกิดแต่ประกอบการทำงานที่ปราศจากโรค หมายถึง สุขที่เกิดจากการประพฤติสิ่งที่ไม่มิโทษ คือความภูมิใจอิ่มเอิบใจว่าตนมีความประพฤติสุจริต ไม่มี ความประพฤติบกพร่องเสียหายทั้งทางกาย วาจา และใจ โดยที่ใคร ๆ ก็ตำหนิติเตียนไม่ได้ คนเราจะมีความสุขแท้จริงนั้น ต้องพึงการทำงานที่ไม่มิโทษ คือไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม ไม่เป็นที่ครหาของผู้อื่น
สุขข้อที่ ๔ นับว่ามีค่ามากที่สุด เป็นความสุขที่เยี่ยมกว่าสุข ๓ ข้อข้างต้น ดังพระพุทธพจน์ที่ตรัสสรุปว่า

“นรชนผู้จะต้องตายเป็นธรรมดา รู้ความไม่เป็นที่สุข ระลึกถึงความสุขเกิดแต่ความมีทรัพย์ ใช้สอยโภคะอย่างเป็นสุขอยู่ ย่อมเห็นแจ้งด้วยปัญญา ผู้มีปัญญาดีเมื่อเห็นแจ้งย่อมเข้าใจทั้งสองส่วนเทียบกันได้และเห็นว่าความสุขทั้ง ๓ ข้างต้นนั้นมีค่าไม่ถึงส่วนเสี้ยวที่ ๑๖ ของสุขที่เกิดแต่การเป็นผู้ปราศจากโทษ”

แนวคิดเกี่ยวกับการบริโภคใช้สอยปัจจัยพื้นฐาน

พระพุทธศาสนาได้กล่าวถึงหลักเศรษฐกิจที่บุคคลต้องปฏิบัติให้เหมาะสมแก่ฐานะของตน เพื่ออาศัยปัจจัยต่าง ๆ เหล่านั้นมาอำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้นในชีวิตของตน โดยมุ่งเน้นเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติธรรมะ และเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงามด้วย แต่พระพุทธศาสนาไม่ได้ให้ความสำคัญแก่ความเจริญมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างเดียว แม้จะยอมรับว่า สัตว์ทั้งหลายจะดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยอาหาร และถือว่าปัจจัย ๔ คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยา รักษาโรค เป็นปัจจัยเครื่องอาศัยของชีวิตก็ตาม เพราะว่าความสุขที่แท้จริงอันเป็นสิ่งที่บุคคลต้องการนั้นหาได้เกิดขึ้นด้วยอาศัยรูปวัตถุเพียงอย่างเดียวไม่ ความงามสุขที่แท้จริงอยู่ที่ใจ อย่างน้อยที่สุด ในขั้นของการดำรงชีวิตแบบชาวบ้าน ความสุขย่อมเกิดจากความพอใจเป็นสำคัญ ซึ่งผลเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการรู้จักควบคุมในตนเอง แทนที่จะวิ่งไล่ความอยากด้วยการเพียร พยายามตอบสนองความต้องการของตน หรือด้วยการตกเป็นทาสแห่งตัณหาที่คอยกระซิบบใจให้อยากได้อย่างนั้นอย่างนี้ตลอดเวลา จนไม่มีคำว่าเต็ม คำว่า อิ่ม หรือคำว่า พอ เพราะธรรมชาติของตัณหาเป็นเช่นนั้น ยิ่งคนที่ตกเป็นทาสของความอยากเป็นคนพาลที่ขาดปัญญาเป็นหลักในการพิจารณาตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยแล้ว ก็ยิ่งจะมีแต่การทำลายตนเองให้เสื่อมเสียโดยส่วนเดียว สมดังพระพุทธภาษิตตรัสสอนไว้ว่า

“ผู้มีปัญญาทราม ย่อมฆ่าตนเองเหมือนฆ่าคนอื่น เพราะอยากได้โภคทรัพย์สมบัติ”

พระพุทธศาสนาได้ยกย่องคนที่รู้จักถือเอาประโยชน์ ๒ อย่าง คือ ประโยชน์ในปัจจุบัน และประโยชน์ในภายหน้าว่า เป็นบัณฑิตชน ดังนั้น ในการประกอบกุศลกิจ หรือทำคุณงามความดีต่าง ๆ ก็ไม่ควรมุ่งหวังเอาแต่ประโยชน์หรือความสุขภายหน้าอย่างเดียว แต่ควรจะได้คำนึงถึงประโยชน์ในปัจจุบันด้วย กล่าวคือ

- (๑) รู้จัดขยันหาทรัพย์ในทางที่ชอบธรรมให้เพิ่มมากขึ้น
- (๒) รู้จัดเก็บรักษาทรัพย์ที่หามาได้นั้นเพื่อเป็นหลักประกันชีวิต
- (๓) รู้จักคบคนเพื่อให้ทรัพย์นั้นเพิ่มพูน ไม่ให้ไหลออกโดยไม่ถูกต้อง เพราะการคบเพื่อนชั่ว
- (๔) รู้จัดดำรงชีวิตให้พอเหมาะ พอดี พอเพียงแก่รายได้ โดยวางแผนใช้จ่ายทรัพย์เพื่อการดำรงชีวิตอย่างรัดกุมไม่ฟุ่มเฟือย

แนวคิดเกี่ยวกับค่าของกาลเวลา

ในการประกอบสัมมาชีพทำงานเพื่อแสวงหาปัจจัยเครื่องดำรงชีวิตของคนเรานั้น พระพุทธศาสนาเริ่มต้นจากการสอนให้คนตระหนักถึงคุณค่าของเวลา เพราะเวลาเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้จากธรรมชาติเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะอยู่ในปราสาทราชวังหรืออยู่ในสลัมก็ตาม โดยหลักทั่ว ๆ ไปแล้ว คนเราใช้เวลาของตนไม่เหมือนกัน ทำให้วิถีชีวิตของแต่ละคนแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ มีพระพุทธดำรัสที่ตรัสให้คนเห็นความสำคัญของเวลาเป็นอันมาก เช่น

“ภิกษุทั้งหลาย พวกเธออย่าปล่อยขณะให้ผ่านพ้นไป เพราะคนที่ปล่อยขณะให้ผ่านไปย่อมเศร้าโศกในภายหลัง”

“วัยย่อมผ่านไปเหมือนขณะนั้นแหละ”

“กาลเวลาย่อมกินสรรพสัตว์พร้อมด้วยตัวของมันเอง”

ทรัพยากรทั่ว ๆ ไปมนุษย์สามารถเก็บสะสมไว้ใช้ประโยชน์ในภายหลังได้ เช่น น้ำ ก๊าซ หรือแม้แต่พลังงานจากแสงแดดก็สามารถเก็บไว้ได้ แต่ยังไม่มีการผู้ใดผู้หนึ่งสามารถเก็บเอาเวลาที่ผ่านไปมาถึงแล้วไว้ใช้ประโยชน์ในภายหลังได้เลย กาลเวลาย่อมผ่านไปอย่างสม่ำเสมอและไม่มีการหวนกลับมาอีก ชีวิตคนมีความสัมพันธ์กับเวลาโดยตลอด เวลาเป็นเครื่องวัดคุณค่าของชีวิต ถ้าเวลาผ่านไปพร้อมกับการทำประโยชน์ ชีวิตก็มีคุณค่า เพราะชีวิตก็เหมือนเครื่องมือเครื่องใช้อย่างหนึ่งซึ่งคนเราใช้ทำการต่าง ๆ เครื่องมือเครื่องใช้ทั้งหลายถ้าเก็บไว้เฉย ๆ ก็หาประโยชน์อะไรไม่ได้ เช่น มีรถที่จอดทิ้งไว้ก็ไม่มีประโยชน์เท่ากับไม่มีนั่นเอง ในทำนองเดียวกัน คนเรามีชีวิตแล้วไม่ใช้ชีวิตนั้นทำประโยชน์ ก็เหมือนกับไม่มีชีวิตหรือเป็นความว่างเปล่า

ในทรรศนะของพระพุทธศาสนาแล้ว **กาลเวลาเป็นตัวแปรอย่างสำคัญในการ** จำแนกให้คนเราแตกต่างกัน เพราะปัญหาเรื่องเวลาไม่ได้อยู่ที่ใครมีเวลาเท่าไร แต่อยู่ที่แต่ละคนใช้เวลาชีวิตของตนไปอย่างไรมากกว่า ใครก็สามารถประกอบภารกิจหรือหน้าที่การงานให้เหมาะสมแก่กาลเวลาที่มาถึงเข้า ความเจริญก้าวหน้ามนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมนั้น ๆ ย่อมเกิดขึ้นแก่เขาตามสมควรแก่เหตุ อยากรู้ก็ตาม ในการทำกิจการต่าง ๆ ของคนเรา ย่อมมีช่วงจังหวะของการดำเนินการที่ต่างกัน บางจังหวะเวลาควรทำการอย่างช้า ๆ บางจังหวะเวลาควรดำเนินการอย่างรีบด่วน ผู้ที่ปฏิบัติไม่ถูกกับจังหวะเวลา ย่อม

ทำการผิดพลาด เกิดความเสียหาย และได้รับความเดือดร้อนอย่างเจ็บปวด ความข้อนี้นี้มี พุทธภาษิตกล่าวว่า “ผู้ใดยอมรีบในกาลที่ควรช้า และช้าในกาลที่ควรรีบ ผู้นั้นเป็นคน เวลายอมตกทุกข์ เพราะการจัดทำโดยไม่แยกคาง”

แนวคิดเกี่ยวกับการคำนึงถึงประโยชน์ยิ่งกว่าการถือฤกษ์ยาม

ในโลกแห่งความเป็นจริง ความเชื่อถือของคนบางพวกยังติดอยู่กับการถือฤกษ์ ดังนั้น เมื่อจะทำการมงคล เช่น ยกเสาเอก ขึ้นบ้านใหม่ วางศิลาฤกษ์ รวมไปถึงฤกษ์ เดินทางไปแสวงหาทรัพย์ต่างถิ่น จึงมักนิยมถือฤกษ์ถือยาม ที่ร้ายแรงกว่านั้น การทำงานที่แข่งกับเวลา เช่นการไปรบทัพจับศึก ก็ยังมีการตรวจฤกษ์ดูยาม แต่หลักพระพุทธศาสนาไม่สรรเสริญการมัวถือฤกษ์ยามในการทำงาน แต่ให้ถือประโยชน์ที่จะพึงได้เป็นสำคัญ เพราะในการทำงาน จุดหมายสำคัญอยู่ที่ประโยชน์ที่เกิดจากการงาน เหล่านั้น ข้อนี้นี้มีพระพุทธภาษิตตรัสไว้ในขุททกนิกายชาดก เอกนิบาต (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๙) ว่า “ประโยชน์ได้ล่วงเลยคนเวลาที่มัวถือฤกษ์ยามอยู่ ประโยชน์เป็นฤกษ์ของประโยชน์เอง ดวงดาวทั้งหลายจัดทำอะไรได้”

ตามหลักพระพุทธศาสนาแล้ว มองเห็นเรื่องการถือฤกษ์ถือยามเป็นเรื่องทำให้เสียประโยชน์ โดยถือว่า ไม่ว่าจะเป็ฤกษ์ใดยามใด หรือเวลาใด ถ้ามองเห็นช่องทางว่า “เราจำเป็นต้องประชุมเพลิงศพญาติในวันนี้เวลานี้ด้วย วันพรุ่งนี้เก็บอัฐิบำเพ็ญกุศลแล้วญาติ ๆ ที่อยู่ทางไกลจะได้กลับบ้านโดยสะดวก” แล้วดำเนินการตามที่กำหนดนั้น ก็จะเป็ประโยชน์มาก เพราะไม่ต้องเสียเวลาไปอีกหนึ่งวันโดยไม่จำเป็น และบางครั้งเวลาที่จะเสียไปนั้น เป็นเวลาที่นัดแนะในเรื่องผลประโยชน์กับคนอื่น ซึ่งถ้าเลยกำหนดเวลานัดไปก็เป็โมฆะ นอกจากนั้น หลักพระพุทธศาสนายังถือว่า การที่ประโยชน์ไม่เสียไปนั้น แหละเป็ฤกษ์ของประโยชน์เอง ดวงดาวบนฟ้าหรือดาวนพเคราะห์ อัฐุเคราะห์ทั้งหลาย จักมีอิทธิพลทำอะไรให้ได้ ดังนั้น ผู้ที่นับถือพระพุทธศาสนาซึ่งเป็ศาสนาที่สอนเรื่องกรรมคือการกระทำเป็สำคัญ จึงควรทำการงานที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตน โดยไม่ต้องคอยฤกษ์ยามอะไรมากนัก แต่ให้ดูช่วงจังหวะที่จะลงมือทำแล้วจะได้รับประโยชน์เป็สำคัญ ส่วนในเรื่องการถือฤกษ์ยามที่เป็มงคลในงานมงคลตามประเพณีต่าง ๆ ก็อนุวัตตามความเชื่อในสังคมได้

ภาพลักษณ์ของคนเกียจคร้านในทางพุทธเศรษฐกิจ

การที่คนปล่อยเวลาให้ผ่านพ้นไป ไม่ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ตนนั้น ตามปกติแล้วมักจะมีข้ออ้างอยู่เสมอ และสิ่งที่ทำให้อ้างเช่นนั้นเกิดจากความเกียจคร้านเป็นประการสำคัญ ซึ่งทางพระพุทธศาสนาได้ชี้ชัดว่าความเกียจคร้านเป็นอบายมุข คือปากทางความเสื่อมแห่งชีวิตประการหนึ่งในอบายมุข ๖ ดังพระพุทธพจน์ตรัสแสดงให้เห็นโทษที่เกิดจากความเกียจคร้านไว้ในสังคาลกสูตร ทีฆนิกาย ปาติกวรรค (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๑) ว่า

“คนที่มักนอนหลับในกลางวัน เกลียดการลุกขึ้นในกลางคืน เป็นนักเลงขี้เมา เป็นนิจ ไม่อาจครอบครองเข้าเรือนให้ดีได้ ประโยชน์ทั้งหลายย่อมล่วงเลยคนที่ละทิ้งการทำงานเสียด้วยอ้างว่า หนาวนัก ร้อนนัก เวลานั้นเย็นเสียแล้ว ดังนี้เป็นต้น ส่วนผู้ใดไม่สำคัญความหนาวและความร้อนเกินกว่าหญ้าไป ทำกิจของผู้ชายไป ผู้นั้นย่อมไม่เสื่อมจากความสุขเลย”

จากพระพุทธพจน์นี้ สามารถสรุปลักษณะของคนเกียจคร้านได้ ๖ ลักษณะ คือ

- (๑) คนที่มักอ้างว่าหนาวนัก แล้วไม่ทำงาน
- (๒) คนที่มักอ้างว่าร้อนนัก แล้วไม่ทำงาน
- (๓) คนที่มักอ้างว่าเวลาเย็นแล้ว แล้วไม่ทำงาน
- (๔) คนที่มักอ้างว่ายังเช้านอยู่ แล้วไม่ทำงาน
- (๕) คนที่มักอ้างว่าหิวนัก แล้วไม่ทำงาน
- (๖) คนที่มักอ้างว่ากระหายนัก แล้วไม่ทำงาน

บุคคลผู้เกียจคร้านผัดเพี้ยนไม่ทำงานเช่นนี้ ย่อมเสียประโยชน์ของตนไป

อย่างน่าเสียดาย ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายในทางเศรษฐกิจ เพราะว่าโรคทรัพย์ใหม่ก็ไม่เกิด โรคทรัพย์ที่มีอยู่ก็มีแต่จะหมดสิ้นไป

เมื่อคนเกียจคร้านเลี้ยงงานด้วยข้ออ้างต่าง ๆ ดังกล่าวมา ไม่ว่าเขาจะประกอบ

อาชีพเกษตรกร พ่อค้า ข้าราชการ หรือพนักงานในรัฐวิสาหกิจ ห้างร้าน บริษัทอะไรก็ตาม เขาก็จะไม่ประสบผลสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ ผลของความเกียจคร้านนอกจากจะลดคุณภาพชีวิตให้ต่ำลงแล้ว ยังเป็นตัวถ่วงความเจริญของกลุ่มหรือหน่วยงานที่ตนเป็นสมาชิกอีกด้วย ดังนั้น บุคคลผู้มีอุดมคติ มุ่งหวังให้ชีวิตเจริญก้าวหน้า ควรฉวยโอกาสใน

ขณะที่ยังมีสุขภาพแข็งแรง ทำงานด้วยความเข้มแข็ง รับผิดชอบ ไม่ควรปล่อยให้ความ
เกียจคร้านมาฉี้อิทธิพลบงการใ้ห้งอมีองอเท้าอันจะเป็นตัวแปรให้คุณภาพชีวิตไม่
เจริญก้าวหน้าทีควรจะเป็น

ไม่มีสิ่งใดเกินความเพียรพยายาม

หลักพระพุทธศาสนาแสดงไว้ว่า “สรรพสิ่งทั้งหลายเกิดมาจากเหตุ” ซึ่งในที่นี้
หมายความว่า แม้ความมั่งคั่งก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ก็ต้องเกิดมาจากเหตุเช่นเดียวกัน และ
เหตุนั้นไม่ได้เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกเป็นหลัก แต่เกิดจากบุคคลแต่ละคนเป็นประการ
สำคัญ ผลทุกอย่างที่คนต้องการนั้น จะเกิดขึ้นมาได้ก็ต้องอาศัยความเพียรพยายามของ
บุคคลนั้นๆ เป็นหลัก ไม่ยกเว้นแม้แต่การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าเอง ก็เป็นผลที่เกิดจาก
ความเพียรพยายามของพระองค์เอง ซึ่งทรงปรับปรุงแก้ไขทางดำเนินของพระองค์ด้วย
พระองค์เอง ไม่มีอำนาจจากปัจจัยภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องแต่ประการใด ดังนั้น ความ
เพียรพยายามจึงเป็นหลักธรรมสำคัญในทางพระพุทธศาสนา เป็นหลักตัดสินพระธรรม
วินัยประการหนึ่งใน ๘ ประการ ดังที่ทรงแสดงแก่พระนางปชาบดีโคตมี ซึ่งเพิ่มได้รับ
พุทธานุญาตให้อุปสมบทเป็นภิกษุณีรูปแรกในพระพุทธศาสนา ความว่า

“ธรรมเหล่าใดเป็นไปเพื่อความปรารถนาคความเพียร ไม่เป็นไปเพื่อความเกียจคร้าน
ท่านโคตมี ขอให้ท่านพึงทรงจำไว้โดยส่วนเดียวว่า นี่เป็นธรรมเป็นวินัย เป็นสัตตคุณศาสตร์
คำสอนของพระศาสดา”

ด้วยเหตุนี้ หลักความเพียรพยายามเพื่อสร้างสรรคคุณธรรมความดี หรือเพื่อให้
สำเร็จผลในทางสัมมาอาชีวะที่ต้องการจึงปรากฏในพระไตรปิฎกเป็นอันมาก โดยทรงใช้
โวหารตรัสเรียกด้วยถ้อยคำที่แตกต่างกันออกไป เช่นใช้คำเรียกว่า

อรั้มก ความริเริ่ม, ปรักมะ ความบากบั่น, วายามะ ความพยายาม, วิริยะ
ความเพียรไม่หวาดหวั่นต่ออุปสรรคต่าง ๆ , นิกมะ ความก้าวไปข้างหน้า ไม่ท้อถอย,
วิริยารัมมะ การปรารถนาระงระดมความเพียร, อุกฺกฏานะ ความหมั่นขยันคือความเพียรที่เป็น
เหตุให้ลุกขึ้น, ชาคริยานุโยค การประกอบความเพียรด้วยความตื่นตัวอยู่เสมอ, อุตสาหะ
ความอุตสาหะหรือความเพียรอันมั่นคง, อาตapi ความเพียรเผากิเลส เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการตั้งตัว

คนที่มีปัญญาเฉลียวฉลาด ทำงานได้เหมาะสมดังกล่าวนั้น อาจจะเริ่มต้นด้วยการไม่มีอะไรมากนักก็ตาม แต่สามารถก่อร่างสร้างตัวตั้งตนเป็นเศรษฐีมีหลักฐานมั่นคงได้ ความขื่อนี้มีพระพุทธพจน์ตรัสรับรองไว้ในขุททกนิกายชาดก เอกกนิบาต (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๗) ว่า “คนมีปัญญาเฉลียวฉลาดย่อมตั้งตนได้ แม้ด้วยต้นทุนเพียงเล็กน้อย คุณคนก่อไฟกองน้อย ๆ ให้เป็นกองใหญ่ฉะนั้น” การตั้งตนหรือการตั้งตัวในที่นี้ หมายถึงการก่อร่างสร้างตัวจากการมีทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยจนมีทรัพย์สินมาก หรือจากความยากสู่ความมั่งคั่ง เป็นเศรษฐีมีทรัพย์มหาศาล ผู้ที่สามารถตั้งตนได้ในลักษณะนี้ย่อมเป็นที่ยกย่องนับถือของคนทั่วไป

แบบอย่างของการตั้งตัวได้ในลักษณะนี้ ท่านเล่าไว้ในคัมภีร์อรรถกถาชาดก โดยสรุปความว่า มีชายรับใช้ของเศรษฐีคนหนึ่งได้เก็บเอาหนูตายซึ่งแทบจะไม่มีราคาอะไรนำไปขายเป็นอาหารแมวได้เงินมาเพียงกาคณิกหนึ่ง ซึ่งเป็นหน่วยเงินที่มีค่าต่ำสุดในสมัยนั้น แต่ด้วยเงินเพียงเท่านั้น เขาได้นำไปทำทุนประกอบกิจการจนภายหลังได้เป็นพ่อค้าใหญ่ที่อยู่ท่านเรือ และมีฐานะอยู่ในชั้นเศรษฐี นี่เป็นแบบอย่างในครั้งโบราณมานานแล้ว คนที่ตั้งตัวได้ในลักษณะนี้ ในปัจจุบันก็มีปรากฏให้เห็นอยู่ทั่วไป เช่นในประเทศไทย ก็มีคนจีนที่อพยพมาอยู่เมืองไทยสามารถตั้งตัวเป็นเศรษฐีหลายราย

การตั้งตนก็เหมือนกับการก่อกองไฟ กล่าวคือ ในการก่อไฟนั้น เริ่มจากไฟจุดเล็ก ๆ เช่น ไฟจากก้านไม้ขีด ผู้ก่อไฟก็สามารถทำให้เป็นไฟกองใหญ่ที่สว่างโพลงโชติช่วงร้อนแรงได้ ผู้จะตั้งตนก็เช่นเดียวกัน อาจจะใช้ต้นทุนซึ่งมีอยู่ไม่มากประกอบกิจการจนมีผลกำไร เกิดทรัพย์สินมากมายมหาศาลก็ได้ แต่ก็มีไว้ว่าทุกคนจะทำได้คุณเดียวกัน เพราะผู้ที่ทำได้จะต้องเป็นคนมีปัญญาเฉลียวฉลาดและมีวิจรรณญาณดีทีเดียว ซึ่งถ้าหากนำเอาประวัติการทำงานของผู้ที่ประสบความสำเร็จในการตั้งตนได้ในลักษณะนี้ ก็จะพบว่า การที่เขาสามารถก่อร่างสร้างตัวได้สำเร็จถึงขนาดนั้นก็เพราะมีคุณธรรมหลายประการ อย่างน้อยก็ต้องมีหลักธรรมเพื่อการอยู่ดี กินดี หลักฐานมั่นคงในทางเศรษฐกิจ ซึ่งเรียกว่า **ทฤษฎะธัมมิกัตถะประโยชน์ ๔ ประการ** คือ **การขยันหาทรัพย์ การรู้จักเก็บรักษาและทำให้งอกเงย การรู้จักคบหาเพื่อนหรือผู้ร่วมงานที่ดี และการรู้จักใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม**

ทรัพย์สมบัติที่หามาได้ด้วยตนเองก็ดี ที่เป็นมรดกตกทอดก็ดี ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์ ย่อมมีสิทธิ์ที่จะจับจ่ายใช้สอยได้ตามใจชอบ สำคัญอยู่ที่ว่าจะใช้สอยให้เป็นประโยชน์ หรือไม่เป็นประโยชน์เท่านั้น

ทรัพย์สมบัติเป็นสิ่งที่บันดาลความสุขแก่เจ้าของ คนมีทรัพย์สมบัติมากก็มีโอกาส แสวงหาความสุขจากทรัพย์ได้มาก คนมีทรัพย์น้อยก็แสวงหาความสุขจากทรัพย์ได้น้อย การแสวงหาความสุขจากทรัพย์ที่ว่านี้ อาจเป็นการแสวงหาในทางที่ผิดก็ได้ หรือเป็นการ แสวงหาในทางที่ถูกก็ได้ ที่ว่าเป็นการแสวงหาในทางที่ผิด คือการใช้จ่ายทรัพย์ไปในทาง ฉิบหาย ได้แก่ การเป็นนักเลงหญิง การเป็นนักเลงสุรา การชอบเที่ยวกลางคืนหรือนัก ท่องราตรี มั่วสุมในวงพนัน ชอบคบคนชักนำในทางเสียทรัพย์เป็นประจำ ส่วนในการ แสวงหาความสุขจากทรัพย์ในทางที่ถูกนั้น คือการใช้จ่ายทรัพย์ให้เป็นประโยชน์ ซึ่ง นอกจากจะบริโภคใช้สอยด้วยตนเองแล้ว ควรจะให้ทาน คือ บริจาคทำบุญใน พระพุทธศาสนา หรือทำสาธารณกุศลต่าง ๆ ตามสมควร ซึ่งจะก่อให้เกิดความสุขใจจาก การใช้จ่ายทรัพย์

การขาดแคลนทรัพย์มักมีสาเหตุมาจากความเกียจคร้านทำงาน ความมัวเมา ในอบายมุข ไม่รู้จักจัดการทรัพย์และใช้จ่ายเกินฐานะ ดังนั้น ผู้ที่จะหาทรัพย์ให้ได้และ สามารถมีทรัพย์เก็บสำรองไว้ใช้ในยามจำเป็น จึงต้องปลูกฝังคุณธรรมตามหลัก พระพุทธศาสนา คือ

๑. ขยันหาทรัพย์ โดยมีความขยันในหน้าที่การงาน ไม่เกียจคร้าน ไม่ทอดย เห็นความสำคัญของการทำงานเท่ากับชีวิต
๒. รู้จักเก็บ เข้าใจจัดการ โดยมีสติปัญญาในการจัดการใช้ทรัพย์ว่า ควรจะใ้ เป็นค่าอุปโภคบริโภคเท่าใด จะทำทุนเท่าใด เก็บไว้สำรองเท่าใด
๓. ไม่ประมาทมัวเมาหลุ่มหลงไปกับสิ่งยั่วชวนต่าง ๆ เช่น กามารมณ์ สิ่งมีนเมา การเลียงโชคเล่นการพนัน และการคบคนชั่วเป็นมิตร
๔. เลียงชีวิตพอสมควร คือ ไม่ฟุ่มเฟือยจนเกินไปและไม่ฝืดเคืองเกินไป เป็น คนมัธยัสถ์คือใช้จ่ายในขนาดกลาง ๆ พอเหมาะพอดี

ผู้มีคุณธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา ๔ ประการนี้แหละ พระพุทธเจ้าทรง รั้งรองว่าจะรักษาทรัพย์ที่หามาได้ไว้อย่างแน่นอน

ความเจริญที่ประเสริฐสำหรับคฤหัสถ์ ๑๐ ระดับ

ในวัฑฒิสุตร ทสกนิบาต อังคุตตรนิกาย (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๔ ข้อที่ ๗๔)
พระพุทธองค์ทรงแสดงความเจริญในขั้นตอนต่าง ๆ ของชีวิตคฤหัสถ์ไว้ ๑๐ ระดับ คือ

๑. เจริญด้วยอสังหาริมทรัพย์ มีเรือกสวน ไร่นา เป็นต้น
๒. เจริญด้วยสังหาริมทรัพย์ มีเงินทอง ข้าวเปลือก เป็นต้น
๓. เจริญด้วยบุตรธิดาและภรรยา
๔. เจริญด้วยข้าทาสบริวาร ลูกน้อง กรรมกร คนใช้
๕. เจริญด้วยสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ ในกรณีที่มีอาชีพทางเลี้ยงสัตว์
๖. เจริญด้วยศรัทธา คือ ความเชื่ออันมั่นคง
๗. เจริญด้วยศีล คือ การควบคุมกายและวาจาตนเองให้เป็นปกติ
๘. เจริญด้วยสุตะ คือ การศึกษา การสดับตรับฟัง ความรู้ในวิทยาการต่าง ๆ
๙. เจริญด้วยจาคะ คือ การเสียสละเพื่อเกื้อกูลแก่คนอื่น
๑๐. เจริญด้วยปัญญา คือ มีความรอบรู้ในเหตุผลต่าง ๆ ทั้งด้านดีและไม่ดี

พระพุทธองค์ทรงย้ำว่า หากบุคคลเจริญด้วยความเจริญในระดับต่าง ๆ ดังกล่าว
ชื่อว่าเจริญด้วยความเจริญอันประเสริฐ เพราะสามารถถือเอาสิ่งของที่เป็นสาระ คือสิ่งที่
ประเสริฐแห่งชีวิตได้ และตรัสสรุปเป็นพุทธคาถาว่า

“ในโลกนี้ บุคคลใดเจริญด้วยทรัพย์ ข้าวเปลือก บุตร ภรรยา (ทาสกรรมกร)
และสัตว์สี่เท้า บุคคลนั้นย่อมเป็นผู้มีโชค มียศ เป็นผู้อันญาติมิตร และพระราชานุชาแล้ว
ในโลกนี้ บุคคลใดเจริญด้วยศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ และปัญญา บุคคลเช่นนั้น
จัดเป็นสัตบุรุษ มีปัญญาเห็นประจักษ์ ย่อมเจริญด้วยความเจริญทั้งสองส่วน”

จากพระพุทธานี้ ชี้ให้เห็นว่าในทางพระพุทธศาสนาองปัจจัยแห่งการอยู่ดีมี
สุขของผู้ครองเรือน ในส่วนที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจเป็น ๒ ชั้นคือ

- (๑) ชั้นของการสนองตอบความต้องการ หรือการบำบัดทุกข์
- (๒) ชั้นของการบำบัด หรือบรรเทา คือการลดกระแสของความยาก ความ
ต้องการที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด โดยให้ลดความรุนแรงขึ้นของการบำรุงสุข

รูปแบบการใช้ชีวิตครองเรือน ๑๐ ประเภท

ในพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงบัญญัติเรียกบุคคลผู้ร่างชีวิตครองเรือนว่า *กามภคิ* (ผู้บริภคเสพกามเป็นปกติ) บ้าง *ฆราวาส* (ผู้อยู่ครองเรือน) บ้าง *คฤหัสถ์* (ผู้มีเหย้าเรือน) บ้าง โดยที่การดำรงชีวิตครองเรือนของบุคคลดังกล่าวนี้ มีทั้งปัญหามากน้อยแตกต่างกันไปตามลักษณะการใช้ชีวิต กล่าวคือ พวกที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่พวกที่ดำรงชีวิตในลักษณะทอดทิ้งธรรมะ ส่วนพวกที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมน้อยหรือไม่มีปัญหาเลย ได้แก่พวกที่นำเอาธรรมะเข้าไปเป็นหลักใจในอันที่จะควบคุมความรู้สึคนึกคิด ความคิดเห็น อันเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ รูปแบบการใช้ชีวิตของกามภคิบุคคลนั้นในทางพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงจัดไว้ ๑๐ รูปแบบ ซึ่งมีหลักฐานดังที่แสดงแก่นาถปิณฑิกคฤหบดี ในกามภคิสูตฺร ทสกนิบาต อังคุตตรนิกาย (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๔ ข้อที่ ๕๑) ความว่า

“ดูก่อนคฤหบดี กามภคิบุคคล ๑๐ ประเภท มีปรากฏอยู่ในโลกนี้ คือ

- ๑) กามภคิบุคคลบางคนในโลกนี้ แสวงหาภคทรัพย์โดยไม่ชอบธรรม โดยกรรมชั่วร้าย ครั้นแสวงหาได้แล้วไม่เลี้ยงตัวให้สุขสบายให้อิ่มหนา ไม่แบ่งปัน ไม่ทำบุญ
- ๒) กามภคิบุคคลบางคนในโลกนี้ แสวงหาภคทรัพย์โดยไม่ชอบธรรม โดยกรรมชั่วร้าย ครั้นแสวงหาได้แล้วเลี้ยงตัวให้อิ่มสบายให้อิ่มหนา แต่ไม่แบ่งปัน ไม่ทำบุญ
- ๓) กามภคิบุคคลบางคนในโลกนี้ แสวงหาภคทรัพย์โดยไม่ชอบธรรม โดยกรรมชั่วร้าย ครั้นแสวงหาได้แล้วเลี้ยงตัวให้สุขสบายให้อิ่มหนา แบ่งปันและทำบุญ
- ๔) กามภคิบุคคลบางคนในโลกนี้ แสวงหาภคทรัพย์ทั้งโดยชอบธรรมบ้าง ไม่ชอบธรรมบ้าง โดยกรรมชั่วร้ายบ้าง ไม่ชั่วร้ายบ้าง ครั้นแสวงหาได้แล้วไม่เลี้ยงตัวให้สุขสบายให้อิ่มหนา ไม่แบ่งปัน ไม่ทำบุญ
- ๕) กามภคิบุคคลบางคนในโลกนี้ แสวงหาภคทรัพย์ทั้งโดยชอบธรรมบ้าง ไม่ชอบธรรมบ้าง โดยกรรมชั่วร้ายบ้าง ไม่ชั่วร้ายบ้าง ครั้นแสวงหาได้แล้วเลี้ยงตัวให้สุขสบายให้อิ่มหนา แต่ไม่แบ่งปัน ไม่ทำบุญ
- ๖) กามภคิบุคคลบางคนในโลกนี้ แสวงหาภคทรัพย์ทั้งโดยชอบธรรมบ้าง ไม่ชอบธรรมบ้าง โดยกรรมชั่วร้ายบ้าง ไม่ชั่วร้ายบ้าง ครั้นแสวงหาได้แล้วเลี้ยงตัวให้สุขสบายให้อิ่มหนา แบ่งปันและทำบุญ

๙) กามโภคิบุคคลบางคนในโลกนี้ แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรม โดย
กรรมไม่ชั่วร้าย ครั้นแสวงหาได้แล้วไม่เลี้ยงตัวให้สุขสบายให้อิ่มหนำ ไม่แบ่งปัน ไม่
ทำบุญ

๑๐) กามโภคิบุคคลบางคนในโลกนี้ แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรม โดย
กรรมไม่ชั่วร้าย ครั้นแสวงหาได้แล้วเลี้ยงตัวให้สุขสบายให้อิ่มหนำ แต่ไม่แบ่งปัน ไม่
ทำบุญ

๑๑) กามโภคิบุคคลบางคนในโลกนี้ แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรม โดย
กรรมไม่ชั่วร้าย ครั้นแสวงหาได้แล้วเลี้ยงตัวให้สุขสบายให้อิ่มหนำ แบ่งปันและทำบุญ
แต่ยังเป็นคนละโมภ หมกมุ่น พัวพัน ไม่เห็นโทษ ไม่มีปัญญาสลัดออก บริโภคโภค
ทรัพย์นั้นอยู่

๑๒) กามโภคิบุคคลบางคนในโลกนี้ แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรม โดย
กรรมไม่ชั่วร้าย ครั้นแสวงหาได้แล้วเลี้ยงตัวให้สุขสบายให้อิ่มหนำ แบ่งปันและทำบุญ
ทั้งไม่ละโมภ ไม่หมกมุ่น ไม่พัวพัน มีปกติเห็นโทษ มีปัญญาสลัดออก บริโภคโภค
ทรัพย์นั้นอยู่

ในรูปแบบการใช้ชีวิตครองเรือนของกามโภคิบุคคลทั้ง ๑๒ ประเภทนี้ พุทธองค์
ทรงดำหนิและสรรเสริญไว้ ดังนี้

กามโภคิประเภทที่ ๑ พึงถูกดำหนิ ๓ สถาน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยไม่
ชอบธรรมโดยกรรมชั่วร้าย ๒. ไม่เลี้ยงตัวให้สุขสบายอิ่มหนำ ๓. ไม่แบ่งปันไม่ทำบุญ

กามโภคิประเภทที่ ๒ พึงถูกดำหนิ ๒ สถาน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยไม่
ชอบธรรมโดยกรรมชั่วร้าย ๒. ไม่แบ่งปันไม่ทำบุญ พึงได้รับสรรเสริญ ๑ สถาน คือ
เลี้ยงตัวให้สุขสบายอิ่มหนำ

กามโภคิประเภทที่ ๓ พึงถูกดำหนิ ๑ สถาน คือ แสวงหาโภคทรัพย์โดยไม่ชอบ
ธรรม โดยกรรมชั่วร้าย พึงได้รับสรรเสริญ ๒ สถาน คือ ๑. เลี้ยงตัวให้อิ่มสบายอิ่ม
หนำ ๒. แบ่งปันและทำบุญ

กามโภคิประเภทที่ ๔ พึงได้รับสรรเสริญ ๒ สถาน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์
โดยชอบธรรม โดยกรรมไม่ชั่วร้าย ๒. แสวงหาโภคทรัพย์โดยไม่ชอบธรรม โดยกรรม

ชั่วร้าย ฟังถูกตำหนิ ๒ สถานเช่นกัน คือ ๑. ไม่เลี้ยงตัวให้สุขสบายอึดหน้า ๒. ไม่แบ่งปัน ไม่ทำบุญ

กามโกลีประเภทที่ ๕ ฟังได้รับสรรเสริญ ๒ สถาน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรม โดยกรรมไม่ชั่วร้าย ๒. เลี้ยงตัวให้สุขสบายอึดหน้า ฟังถูกตำหนิ ๒ สถานเช่นกัน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยไม่ชอบธรรม โดยกรรมชั่วร้าย ๒. ไม่แบ่งปัน ไม่ทำบุญ

กามโกลีประเภทที่ ๖ ฟังได้รับสรรเสริญ ๓ สถาน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรม โดยกรรมไม่ชั่วร้าย ๒. เลี้ยงตัวให้สุขสบายอึดหน้า ๓. แบ่งปันและทำบุญ ฟังถูกตำหนิ ๑ สถาน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยไม่ชอบธรรม โดยกรรมชั่วร้าย

กามโกลีประเภทที่ ๗ ฟังได้รับสรรเสริญ ๑ สถาน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรม โดยกรรมไม่ชั่วร้าย ฟังถูกตำหนิ ๒ สถาน คือ ๑. ไม่เลี้ยงตัวให้สุขสบายอึดหน้า ๒. ไม่แบ่งปัน ไม่ทำบุญ

กามโกลีประเภทที่ ๘ ฟังได้รับสรรเสริญ ๒ สถาน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรม โดยกรรมไม่ชั่วร้าย ๒. เลี้ยงตัวให้สุขสบายอึดหน้า ฟังถูกตำหนิ ๑ สถาน คือ ๑. ไม่แบ่งปัน ไม่ทำบุญ

กามโกลีประเภทที่ ๙ ฟังได้รับสรรเสริญ ๓ สถาน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรม โดยกรรมไม่ชั่วร้าย ๒. เลี้ยงตัวให้สุขสบายอึดหน้า ๓. แบ่งปันและทำบุญ ฟังถูกตำหนิ ๑ สถาน คือ ๑. เป็นคนละโมบ หมกมุ่น พัวพัน ไม่เห็นโทษ ไม่มีปัญญาสลัดออก บริโภคโภคทรัพย์

กามโกลีประเภทที่ ๑๐ ฟังได้รับสรรเสริญ ๔ สถาน คือ ๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรม โดยกรรมไม่ชั่วร้าย ๒. เลี้ยงตัวให้สุขสบายอึดหน้า ๓. แบ่งปันและทำบุญ ๔. เป็นคนไม่ละโมบ ไม่หมกมุ่น ไม่พัวพัน มีปกติเห็นโทษ มีปัญญาสลัดออก บริโภคโภคทรัพย์

รัฐสวัสดิการในพุทธทศนะ

ในกฎพันตสูตร ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๕ ข้อ ๓๓๘)
พระพุทธองค์ได้แสดงถึงวิธีจัดรัฐสวัสดิการของพระเจ้ามหาวิจิตรราช ที่ทรงทำให้คน ๓
กลุ่ม มีความกินดีอยู่ดี คือ

๑. ชาวชนบทที่มีความสมบูรณ์ในอาชีพของตนเอง
๒. พ่อค้ามีทุนพอที่จะประกอบกิจการค้าและอุตสาหกรรม
๓. ข้าราชการมีเงินเดือนและสวัสดิการพอแก่การดำรงชีพจนไม่ต้องรบกวน
ราษฎรและเก็บภาษีได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย

แต่นี้ทั้งนี้ ทั้งพระองค์เอง พ่อค้า และข้าราชการจะต้องประกอบอยู่ในธรรม
คือ ศีล ๕ และกุศลกรรมบถ ๑๐

ในจกกวตติสูตร ทีฆนิกาย ปาฏิวรรค (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๑ ข้อที่ ๘๔) พระ
พุทธองค์ทรงแสดงถึงผู้ปกครองที่เป็นพระเจ้าจักรพรรดิต้องมีวัตร ๑๒ ข้อ คือ

๑. ธรรมาธิปไตย เคารพธรรม มีความยุติธรรมเป็นหลัก
๒. รักษาคุ้มครองป้องกันอันชอบธรรมแก่คนภายใน คือพระราชวงศ์ให้อยู่
เป็นสุข อยู่ในศีลธรรม มีการศึกษาดี เป็นต้น
๓. บำรุงกองทัพดี ที่เรียกว่าพลนิกาย
๔. ปฏิบัติต่อประเทศในเครือราชบรรณาการหรือจักรภพดี มิไม่ตรีจิต
๕. สงเคราะห์ข้าราชการพลเรือนดี
๖. ปฏิบัติต่อนักปราชญ์ พระสงฆ์ ครูอาจารย์ นักวิชาการและศิลปินต่าง ๆ
ด้วยการจัดหาทุนและอุปกรณ์ให้ เป็นต้น
๗. บำรุงสุข บำบัดทุกข์แก่ชาวชนบทและชาวเมือง
๘. บำรุงพระสงฆ์ และบรรพชิตอื่น ๆ ที่ทรงศีลมีคุณธรรม
๙. อนุรักษ์สัตว์ป่าที่ควรสงวนในราชอาณาจักร
๑๐. ไม่ประพฤตินิสิตธรรม แก่ใจพระองค์เองดี
๑๑. ปันทรัพย์เฉลี่ยให้แก่ผู้ยากไร้มิให้ขาดสนยากไร้ในแคว้นแคว้น

๑๒. สมณพราหมณปรุจจา ปรีกษาสอบถามสมณพราหมณ์ผู้ประพฤติปฏิบัติชอบ ไม่ประมาทมัวเมา ฟังความคิดเห็นของราชบัณฑิต ผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ก่อนบริหารราชกิจ

และทรงเน้นในตอนท้ายของพระสูตรถึง **โลกพระศรีอารีย์**พระนามว่า **เมตตรัย** ว่า หลังจากโลกเสื่อมด้วยศีลธรรมแล้วจะทำลายล้างกันถึงจุดมิกสัญญัญญ์ (ฆ่ากันกินเป็นอาหาร) จากนั้นมนุษย์จะพัฒนาศีลธรรมขึ้นจนอายุถึง ๘๐,๐๐๐ ปี จะมีพระศรีอารีย์ (พระพุทธเจ้าองค์ที่ ๕ แห่งภัทรกัปนี้) มาอุบัติตรัสรู้ ซึ่งจะมีแต่ความอุดมสมบูรณ์ ที่เป็นเช่นนี้ ก็เพราะคนมีศีลอย่างน้อยศีล ๕ และมีธรรม กุศลกรรมบถ ๑๐ คือ

๑. ไม่ฆ่ากัน ๒. ไม่ขโมย
 ๓. ไม่ประพฤติผิดทางกาม ๔. ไม่พูดปด
 ๕. ไม่พูดคำหยาบ ๖. ไม่พูดยุยงให้แตกกัน
 ๗. ไม่พูดคำไร้สาระ ๘. ไม่โลภของผู้อื่น
 ๙. ไม่พยาบาทใคร ๑๐. มีความเห็นถูกต้องตามธรรม
- สรุปแล้วคือ การรู้จักรักผู้อื่นนั่นเองซึ่งเป็นไมตรีมีเมตตากัน สังคมจึงอยู่เป็นสุข ดังนั้น พระพุทธศาสนาจึงเสนอวิธีการหาทรัพย์ วิธีการรักษาทรัพย์ วิธีการบริหารทรัพย์ ด้วยการรู้จักหาคนมีมาช่วย และวิธีการใช้จ่ายทรัพย์ให้เป็นประโยชน์ ดังที่ทรงแสดงไว้ชัดเจนถึงบุคคลที่น่าสรรเสริญ คือ
๑. แสวงหาโภคทรัพย์โดยชอบธรรมไม่ทำารุณกคดี
 ๒. ได้มาแล้ว เลี้ยงตนให้อิ่มหนำเป็นสุข
 ๓. แจกจ่ายแบ่งปันและใช้ทำความดีด้วย
 ๔. ไม่สยบมัวเมา ไม่หมกมุ่น บริโภคโภคะเหล่านั้น โดยรู้เท่าทันเห็นโทษ
 ๕. มีปัญญา ทำตนให้เป็นอิสระหลุดพ้น เป็นนายเหนือโภคทรัพย์

หลักความขยันหมั่นเพียร

พระพุทธองค์ทรงแสดงไว้ในคัมภีร์อังคุตตรนิกาย อัญญาถนินาต (พระไตรปิฎก เล่มที่ ๒๓) ว่า “อัญญาถนินาตเป็นไฉน คือ กุลบุตรหาเลี้ยงชีพด้วยความขยันในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นกสิกรรมก็ดี พาณิชยกรรมก็ดี ไคร้กขกรรมก็ดี ราชการทหารก็ดี ราชการพลเรือนก็ดี ศิลปะอย่างใดอย่างหนึ่งก็ดี เขาเป็นผู้ขยันขันขำนาญไม่เกียจคร้านในงานนั้น

ประกอบด้วยปัญญาเครื่องสอบสวน ตรวจตรา รู้จักวิธีปฏิบัติในเรื่องนั้น ๆ สามารถทำ
สามารถจัดการ นี้เรียกว่า **อุฏฐานสัมปทา**”

กล่าวในเชิงปฏิบัติ คือ

- ความปลุกศรัทธา สร้างความพอใจให้เกิดขึ้นในการทำงานนั้น ๆ
- ความเพียรพยายามทำงานนั้น ด้วยความขยันขันแข็งไม่ทอดย
- ความเอาใจใส่ผูกพันอยู่กับงานที่ทำโดยไม่เบื่อหน่าย
- การใช้สติปัญญาทำงาน ใช้สมองคิดวางแผนก่อนทำ ขณะทำและเมื่อทำ
สำเร็จแล้ว
- การทำงานด้วยความกระฉับกระเฉง ว่องไว ไม่อึดอาดยืดขาด
- การทำงานด้วยความรอบครอบ ไม่ละทิ้งงาน ทำอย่างมีระเบียบ แบบแผน

การขยันหาทรัพย์ในแนวทางพุทธธรรม

ในจิตรจันชกะ พระวินัยปิฎก มหาวรรค ปฐมภาค (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๕) ได้
บันทึกข้อสนทนาถึงทฤษฎีการเพิ่มพูนงอกเงินทรัพย์ระหว่างภรรยา ของเศรษฐีชาวเมือง
สาเกตกับหมอชีวก โกมารภัจจ์ ความว่า “คนมีครอบครัว มีเหย้ามีเรือน จำเป็นจะต้อง
รู้จักสิ่งทีควรสงวน ใช้จ่ายให้คุ้มค่า จงเห็นการเพิ่มพูนของทรัพย์ดุจจอมปลวกและรังผึ้ง
ที่ตัวปลวกและแมลงผึ้งได้ช่วยกันสะสมจนใหญ่โตได้ใช้ประโยชน์ จงเห็นการหมดไป
ของทรัพย์ดุจการหมดไปของน้ำมันหยอดตา และน้ำมันหยอดเพลากวียน”

ในอังคุตตรนิกาย ติกนิบาต (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๐) พระพุทธองค์ได้ทรง
แสดง **ปาปณิกรรม** คือ หลักธรรมสำหรับการเป็นพ่อค้า หรือองค์คุณของพ่อค้าไว้ ๓
ประการ ประกอบด้วย

๑. **จักขุมา ตาคี** หมายถึง การรู้จักสินค้า ของที่เป็น สามารถคำนวณราคา
กะทุนถึงกำไรได้อย่างแม่นยำ
๒. **วิธูโร จัดเจนธุรกิจ** หมายถึง การรู้แหล่งซื้อแหล่งขาย รู้ความเคลื่อนไหว
ความต้องการของตลาด สามารถในการจัดซื้อจัดจำหน่าย รู้ใจและรู้จักเอาใจใส่ลูกค้า
๓. **นิสสยสัมปันโน** มีแหล่งทุนพร้อม หมายถึง การเป็นคนมีความน่าเชื่อถือ
เป็นที่ไว้วางใจในแหล่งทุนใหญ่ ๆ ซึ่งทำให้หาเงินมาลงทุน หรือดำเนินกิจการโดยง่าย

จากหลักฐานในคัมภีร์พระไตรปิฎกเกี่ยวกับหลักการขັນหาทรัพย์ตามที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า ผู้ประสงค์จะมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ จะต้องมีทัศนคติเกี่ยวกับการหาทรัพย์โดยประกอบด้วยคุณธรรมที่สำคัญ คือ

(๑) รู้จักประหยัด

(๒) มีความขยันสะสมทรัพย์คู้สิ่งและปลวก

(๓) งคการจ่ายหรือจ่ายให้น้อยไว้ก่อนในระยะสร้างตัวเอง อย่างหลง

ประมาทใช้จ่ายฟุ่มเฟือยจะทำให้หมดตัว เพราะน้ำมันหยอดตาหยอดทีละน้อยก็ยังมีหมดได้ น้ำมันหยอดเพลลาหยอดทีละนิดก็ยังมีหมดได้ จึงควรสะสมเงินต้นให้มากที่สุดจนกว่าดอกผลจะงอกเงย แล้วค่อยใช้จ่าย

หลักการเก็บรักษาทรัพย์

ความหมายเชิงปฏิบัติ

หลักการเก็บรักษาทรัพย์ เรียกตามภาษาธรรมะว่า **อารักขสัมปทา** ถึงพร้อมด้วย **การรักษา** หมายถึง การรู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์ที่ตนหามาได้ด้วยความขยันหมั่นเพียร โดยชอบธรรมด้วยกำลังแรงงานของตนไม่ให้เป็นอันตรายสูญหายโดยมิใช่เหตุ ดังที่พระพุทธองค์ทรงแสดงความหมายไว้ในคัมภีร์อังคุตตรนิกาย อฏฐกนิบาต (พระไตรปิฎกเล่ม ๒๓) ว่า

“อารักขสัมปทาเป็นไฉน คือ กุลบุตรมีโภคทรัพย์ที่หามาได้ด้วยความขยันหมั่นเพียร สั่งสมไว้ด้วยกำลังแขนอย่างอาบเหงื่อต่างน้ำ เป็นของชอบธรรมได้มาโดยชอบธรรม เขาจัดการรักษาคุ้มครองโภคทรัพย์เหล่านั้น โดยพิจารณาว่า ทำอย่างไร พระราชาผู้นำประเทศจะไม่พึงริบโภคะเหล่านี้ของเราเสีย พวกโจรไม่พึงลักไปเสีย ไฟไม่พึงไหม้เสีย น้ำไม่พึงพัดพาไปเสีย ทายาทที่โหดร้ายจะไม่พึงเอาไปเสีย นี้เรียกว่า อารักขสัมปทา”

กล่าวในเชิงปฏิบัติ ได้แก่

- การใช้ทรัพย์ให้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง
- การเก็บออมรักษาทรัพย์ไว้เพื่อเป็นประโยชน์การกาลข้างหน้า
- การประหยัด การกระหมัดกระหม่อม การเก็บเล็กผสมน้อยเพื่อเป็นทุนก้อนใหญ่

การรักษาทรัพย์ที่หามาได้ด้วยความขยันหมั่นเพียร ไม่ให้เสื่อมไม่ให้เป็นอันตรายนั้น ต้องรู้จักการใช้จ่าย เพราะทรัพย์ที่แสวงหามาได้จะมีมากเท่าไรก็ตาม ถ้าไม่รู้จักใช้จ่ายก็ต้องหมดสิ้นไปอย่างแน่นอน การใช้จ่ายในทางที่ไม่ถูกไม่ควร เช่น การเอาทรัพย์ต่อทรัพย์ด้วยการเล่นการพนัน การดื่มสุรา การเสพยาเสพติด การเที่ยวเตร่หาความสำราญอย่างพร่ำเพรื่อ เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้ย่อมเป็นทางรั่วไหลไปแห่งทรัพย์ ทรัพย์ย่อมไม่พอกพูนขึ้น มีแต่จะร่อยหรออวอวหายไปในที่สุด ดังนั้นผู้ที่หาทรัพย์มาได้เมื่อประสงค์จะรักษาทรัพย์ให้คงอยู่ ต้องงดเว้นพฤติกรรมดังกล่าวเสียให้เด็ดขาด ต้องรู้จักใช้ทรัพย์ให้เป็นประโยชน์ โดยบำรุงเลี้ยงบิดามารดาของตนให้เป็นสุข บำรุงเลี้ยงครอบครัวให้เป็นสุข สงเคราะห์ญาติมิตรตามสมควร อุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาตามกำลังศรัทธาความสามารถ ช่วยเหลือบ้านเมืองตามหน้าที่พลเมืองที่ดี เมื่อปฏิบัติได้เช่นนี้ จึงจะเกิดความปลื้มใจอันเกิดแต่การจ่ายทรัพย์ที่ตนหามาได้ด้วยความขยันหมั่นเพียรนั้น

หลักการจ่ายทรัพย์ตามแนวพุทธ

คนมีปัญหาเมื่อขยันหมั่นทำงาน เก็บออมทรัพย์ตั้งฝั่งเก็บรวมน้ำหวานและเกสร จนทรัพย์ที่เก็บก่อกำขึ้นดังจอมปลวก ควรรู้จักใช้จ่ายทรัพย์โดยกำหนดแผนการใช้จ่ายเป็นสัดส่วน ตามที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ในสังคาลกสูตร ทิฆนิกาย ปาฎิกวรรค (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๑๑) ดังนี้

๑. เอเคน กมฺมํ ภูณฺเชยฺย หนึ่งส่วน	ใช้จ่ายเลี้ยงตน เลี้ยงครอบครัว ดูแลคน
เกี่ยวข้อง และทำสาธารณประโยชน์	
๒. ทฺวิหิ กมฺมํ ปโยชเย สองส่วน	ใช้เป็นทุนประกอบกิจการอาชีพ
๓. จตุตฺถญฺจ นิชาเปเย อีกส่วนหนึ่ง	เก็บไว้เป็นหลักประกันชีวิตและกิจการ
- คราวจำเป็น

หลักการแบ่งทรัพย์เป็น ๔ ส่วนนี้ เมื่อกล่าวเป็นรูปธรรม เช่น เรามีรายได้ ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อเดือน ควรจะจัดสรรจัดแบ่งดังนี้

หนึ่งส่วน เท่ากับ ๒,๕๐๐ บาท สำหรับกินใช้

สองส่วน เท่ากับ ๕,๐๐๐ บาท สำหรับลงทุนประกอบอาชีพ

อีกหนึ่งส่วน เท่ากับ ๒,๕๐๐ บาท สำหรับเก็บไว้ใช้ยามฉุกเฉิน

ในคัมภีร์อังคุตตรนิกาย จตุกนิยาต (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๑) พระพุทธองค์ทรงแสดงหลักธรรมสำหรับดำรงความมั่งคั่งของตระกูลให้ยั่งยืนไว้ ๔ ประการ คือ

๑. อนุรักษ์เวสนา ของหายของหมด รู้จักหามาคืนไว้
 ๒. ชินณปฏิสังขรณา ของเก่าชำรุด รู้จักบูรณะซ่อมแซม
 ๓. ปริमितปานโภชนา รู้จักประมาณในการกิน การใช้จ่าย
 ๔. อธิปัจจสตีวันตสถาปนา ตั้งหญิงหรือชายมีศีลธรรมเป็นพ่อบ้านแม่เรือน
- ดังนั้น คนผู้ฉลาด เมื่อมีความสามารถหาทรัพย์มาได้ด้วยน้ำพักน้ำแรง ความคิดสติปัญญาของตนแล้ว ก็ควรรู้จักเก็บรักษาทรัพย์ของตนไว้ตามหลักที่กล่าวมา เมื่อทำได้ดังนี้ จะเกิดผลดีเป็นคุณค่าทางจริยธรรม คือ

๑. ทำให้มีนิสัยรอบคอบและพิถีพิถันในการใช้จ่ายทรัพย์
๒. ทำให้รู้จักคุณค่าของทรัพย์ที่หามาได้
๓. ทำให้ไม่เกิดการขาดแคลนทรัพย์แม้ในคราวจำเป็น
๔. ทำให้มีต้นทุนในการประกอบอาชีพตลอดไป
๕. ทำให้มีความสุขในการมีทรัพย์ (โดยการไม่พอกพูนหนี้ใส่ตัว)